

+eZine
of Modern Texts in Translation

April 2019

Lavinia Braniște

translated into English by
MTTLC graduate

Andrada Mingiuc

© MTTLC <http://revista.mttlc.ro/>

eZine
of Modern Texts
in Translation

Director
Lidia Vianu

ISSN 1842-9149

Issue 197
April 2019

Issue Editor
Cristina Drăgoi

© MTTLC
© The University of Bucharest

Fragments of prose
by **Lavinia Braniște**

translated into English by
MTTLC graduate
Andrada Mingiuc

Reviser:
Cristina Botîlcă

IT Expertise:
Cristian Vîjea
Simona Sămulescu

April 2019

Translation Café started in the year 2007, as the magazine of the MA Programme for the Translation of the Contemporary Literary Text (MTTLc), at the University of Bucharest.

The eZINE consists of translations by graduate students of MTTLc, as a prolongation of their activity in class. They are meant to give the graduates a taste of their future profession, and also to increase their sense of responsibility for a translation they sign under their own name.

The texts are translated from or into English, and belong to all literary genres – fiction, poetry, literary criticism, as well as the drama, the essay. The focus is on Modern Literature, broadly meaning the 20th and the 21st centuries: Romanian, British, and American among others.

<http://www.masterat.mttlc.ro/>
<http://revista.mttlc.ro/>
<http://www.editura.mttlc.ro/>

For comments or suggestions, please contact the publisher lidia.vianu@g.unibuc.ro

Fragments of prose by

Lavinia Braniște

Translated into English by
MTTLC graduate

Andrada Mingiuc

**Translation
Café**

April 2019

Escapada

Tatăl meu mă așteaptă la fântână

Când am ajuns la Brăila sâmbătă dimineață, simțeam că abia m-am trezit. Trenul plecase la șase din București. Am ajuns pe la nouă acasă. Îmi place trenul ăsta care pleacă în creierii nopții în zile de weekend, e mereu aproape gol și-n orice anotimp, undeva între București și Urziceni sau Urziceni și Făurei sau Făurei și Brăila, undeva pe acolo, pe un câmp din ăla, răsare soarele. În trenul ăsta, între șase și nouă prinzi mereu răsăritul.

Stăm aproape de gară. De obicei vin cu o valiză cu roțile după mine și trag de ea și scol de prin curți de fabrici abandonate câini care-și trag corpurile pe sub garduri schelălăind și după primul corp apare o haită de corpuri, mie mi se face frică, iau valiza pe sus, zic „Tatăl Nostru” în gând și-mi fac cruce cu limba, deși n-am înțeles niciodată prea bine care-i mișcarea și-n treizeci de ani nu m-am învrednicit nici

The Escapade

My father is waiting for me at the fountain

When I arrived in Brăila on Saturday morning, it felt like I had just woken up. The train had left Bucharest at six in the morning. I arrived home around nine. I like this train that leaves in the dead of night at weekends, it's almost always empty and in every season, somewhere between Bucharest and Urziceni, Urziceni and Făurei, or Făurei and Brăila, one of those places, on one of those fields, the sun rises. On this train, between six and nine in the morning you always get to see the sun rise.

We live near the train station. I usually drag behind me a trolley bag which wakes up the dogs, making them yelp and crawl from under the fences of abandoned factories. After the first one comes a pack of them and I get scared. I lift up my trolley, say the Lord's Prayer to myself and make a cross using my tongue, although I've never really known the right way to do it and in thirty years I haven't once bothered to ask an old

măcar o dată să-ntreb o babă cum se face.

Acum n-am mai avut valiză, am venit cu mâinile în buzunare, păstrând totuși în spate un mic rucsac plin cu caserole de plastic goale.

Mama m-aștepta în poartă. M-a pupat pe obraji și m-a apăsat la măsea, unde mă dureau.

— Au... am zis. Te-ai dat cu parfum?

A început să râdă. Părul îi mirosea a parfum, iar restul hainelor a mâncare, se trezise cu noaptea-n capsă se pregătească. După-amiază urma să plec înapoi la București.

M-am dus în camera mea să mă schimb. Am deschis larg două uși ale șifonierului, era plin cu haine, ale mele toate, și totuși am constatat că nu am cu ce să mă îmbrac. Nu mai aveam nimic purtabil, niciun pantalon de trening, niciun pulover în care să mă simt confortabil. Până la urmă mi-am pus niște pijamale. Mama a venit după mine, a stat și s-a uitat cum mă schimb, când mi-am dat jos sutienul m-am întors cu spatele, deși mi l-am scos pe sub maieu.

— Cum ești? m-a întrebat și a venit înspre mine, mi-a

woman how to do it properly.

This time I didn't have my suitcase, I came empty-handed, though I had a small rucksack on my back filled with empty plastic containers.

Mum was waiting for me at the gate. She kissed me on the cheeks and touched the sore spot on my jaw, where my tooth hurt.

'Ouch,' I said. 'Are you wearing perfume?'

She started to laugh. Her hair smelled of perfume and the rest of her clothes of food; she had risen at the crack of dawn to get ready. In the afternoon I was to leave for Bucharest.

I went to my room to change. I opened wide two doors of the wardrobe. It was full of clothes, all mine, and yet I realized I had nothing to wear. I didn't have anything wearable, not one pair of tracksuit bottoms, not one jumper I felt comfortable wearing. Eventually I put on some pyjamas. Mum came after me, stood and watched as I changed. I turned my back when I removed my bra, even though I unhooked it without really taking off my vest.

'How are you?' she asked and came towards me, took my

apucat fața în mâini, s-a înălțat un pic (e puțin mai scundă decât mine) și mi-a tras în jos cu degetul gros colțul stâng al gurii. Buzele mi s-au desfăcut și au lăsat să se vadă gaura cusută din gingie. Mama a focalizat prin ochelari. A tras mai tare de buză în jos.

— Au... am zis din nou. Au.

Îmi dăduse ea banii. Implant. Direct implant, pentru că nu vrem halenă.

— Te doare?

Da, mă durea. Cu două zile în urmă, după trei anestezii, doctorița îmi înșurubase în os, cu o bormașină medicală, un țăruș din titan.

— Mi-a zis c-o să stea bine. O să prindă. Că sunt tânără și am dinți buni.

— Bravo. Bine că ai... Nu ca noi.

Pe linie maternă, avuseseră dinții proști. Dar fuseseră frumoase la viața lor, toate. Iar eu semănăm leit cu tăică-meu. Adică ieșisem cu dinți buni din fabrică. Dar atât.

— Ce dantură luminoasă! a exclamat la un moment dat doctorița.

face in her hands, lifted herself a little (she is a bit shorter than me) and pulled down the left corner of my mouth with her thick finger. My lips parted and allowed her to see the stitched hole in my gum. Mum focused through her glasses. She pulled down harder at my lip.

‘Ouch,’ I said again. ‘Ouch.’

She had given me the money for an implant. Went straight away for the implant, because we didn’t want halitosis.

‘Does it hurt?’

Yes, it did. Two days before, after three anaesthetics, the doctor had screwed into my jawbone a titanium plug with a medical drill.

‘She told me it will stay in. It’ll hold. ‘Cause I’m young and have good teeth.’

‘Good. It’s good you do... Not like us.’

On my mother’s side they all had had bad teeth. But they had been always beautiful, all of them. While I was my father’s spitting image. Meaning I had been blessed with good teeth. But that was it.

‘Such white teeth!’ cried the doctor at some point.

Eram cu ochii închiși, strângeam în pumn șervețelul mototolit și plin de scuipat roșu. Când îmi dădeam seama că-l strâng prea tare, relaxam un pic degetele, să nu râdă de mine că mi-e frică.

Aveam gura plină de bale roșii, șervețelul se făcuse un cocoloș mic și umed, asistenta întârzia să observe că nu mai e apă în paharul de plastic.

Nu trebuia să-mi fie frică, nu mă durea nimic, doar simțeam manevrele. Durerea a început după aia. Pe la jumătatea zilei, când a trecut anestezia, am simțit cum se întinde în maxilar, apoi în sus, în toate oasele craniului, în orbite, în urechi.

Urma să țină o săptămână. Dacă te umfli, mă suni, a zis doctorița.

Sensibilitate la cald și la rece și gustul sărat de sânge, nu mă puteam abține să nu sug din gaura din gingie. Simțeam un capăt al firului cu care mă cususe. Îl verificam mereu cu limba, o algă mică și subțire, înfiptă în mîl. Nu vrei să tragi de ea, cine știe ce e la capătul celălalt.

Mama a fost sensibilă la suferința mea. Când am ajuns

I had my eyes closed, clutching the crumpled napkin full of red spit. Whenever I realised I was clutching too hard, I would relax my fingers a little, not wanting her to laugh about how afraid I was.

My mouth was full of red drool, the napkin had become a small wet pellet, and the nurse was late in noticing there was no more water in the plastic cup.

I didn't need to be afraid, I wasn't feeling any pain, only the manoeuvres. The pain started afterwards. During the middle of the day, when the anaesthesia went away, I felt the pain spreading through the jaw, then up, in the bones of the skull, in my eye sockets and my ears.

It was going to last a week. 'If you swell up, call me,' said the doctor.

Having hot and cold sensitivity and feeling the salty taste of blood, I couldn't help not sucking at the hole in my gum. I was feeling one end of the thread with which she had stitched me. I was always checking it with my tongue, a small and thin seaweed wedged in sludge. You don't want to pull at it, who knows what's at the other end?

Mum was understanding of my pain. When I got home,

acasă, mixerul era pe masa din bucătărie, gata băgat în priză, legumele fierte, aproape dezintegrate, aveau să devină imediat piure. Felul celălalt era o supă-cremă.

— Mă duc să le fac.

Am întrebat-o unde erau pozele vechi. Aveam o sacoșă mare de hârtie plină cu poze vechi. De fiecare dată când veneam acasă, diverse obiecte, printre care chiar mobile, își schimbau locul. Nu le mai găseam. Și parcă nici nu mai erau ale mele.

Sacoșa devenise un sertar de sub televizor, plin ochi, când am tras de el, am simțit că îndoii și poate chiar distrug ceva la capătul celălalt. Dar am tras.

Mama la șase ani cu un acordeon în brațe, bunicii la defilare, un vapor în portul Brăila, din care cineva făcea cu mâna.

Și părinții mei.

I-am văzut pentru prima dată atât de frumoși pe amândoi încât am fost sincer mirată de ce n-am ieșit și eu mai frumoasă. La așa combinație de gene.

Când spun părinții mei, la plural, spun mama până la maxim 28 și tatăl meu până la maxim 30, atât aveau fiecare

the mixer was on the kitchen table, already plugged in. The boiled—almost disintegrated—vegetables were going to be immediately mashed. The other course was a cream soup.

‘I’ll go and make them.’

I asked her where were the old photos. I had a big paper bag full of old photos. Every time I came home, various objects, even mobile phones, changed their place. I couldn’t find them. And they didn’t feel mine anymore.

The bag became a drawer under the TV, bursting at the seams. When I pulled it, I felt like I was bending or even destroying something at the other end. But I pulled.

Mum at six years of age with an accordion in her arms, my grandparents at the parade, a ship in the Port of Brăila where someone was waving a hand.

And my parents.

For the first time, I saw them and thought they were so beautiful that I honestly wondered why I didn’t get better looks with such a gene combination.

When I say my parents, plural, I say mum being no older than 28 and my father no older than 30. Those were their ages

când s-au despărțit. Eu aveam un an. N-am nicio amintire cu ei împreună. Tatăl meu n-a făcut niciodată parte din viața mea.

L-am cunoscut în clasa a opta, când a venit într-o zi să mă aștepte de la școală, împreună cu a treia lui nevastă. Am mers la o cofetărie, unde el a început să-mi povestească ce viață grea a avut cu mama, până m-am simțit vinovată că exist. În vacanța care a urmat, i-am făcut o vizită, în orașul în care locuia. A treia lui nevastă m-a cotrobăit în geantă. După aceea nu s-a mai întâmplat nimic, pentru că nu ne-am mai întâlnit, și nici n-am mai păstrat nicio amintire din puținul timp petrecut împreună. Nu cred că vreodată un om s-a simțit mai străin de alt om decât m-am simțit eu atunci de tatăl meu. De parcă fiecare dintre noi era altă specie, altele decât cele care populau spațiul în care ne aflam.

Îmi spusese mama la un moment dat c-a sunat-o. Nu erau sărbători, nu era o zi cu o semnificație anume și nu-și dădea seama pe ce filieră ar fi putut să-i afle numărul de telefon. El i-a spus c-au fost fericiți împreună. Ea a bănuț că e beat.

Într-unul din drumurile acasă, m-am uitat în telefonul ei și i-am copiat numărul. I l-am salvat sub o initial.

Am tras sertarul din comoda de sub televizor și am

when they broke up. I was one year old. I have no memory of them together. My father never was part of my life.

I met him when I was in my eighth form, when he came one day with his third wife to pick me up from school. We went to a café where he told me about what a hard life he had with mum until I felt guilty for existing. In the following school break, I went to the town where he lived to pay him a visit. His third wife searched my bag. Nothing happened afterwards because we didn't meet anymore and I didn't keep any memory of the short time spent together. I don't think anyone had ever felt so estranged from another person than how I felt from my dad at that time. As if each of us were another species, different from the rest that inhabited the space where we lived.

One time mum told me he had called. There was no holiday, no day of any significance, and she couldn't figure out how he'd managed to get her phone number. He told her they had been happy together. She suspected he was drunk.

One day I was at home, I peeked at her phone and copied his number. I saved it under an initial.

I pulled the drawer out of the dresser under the TV and I

început să întind pozele pe jos. Stăteam în fund să mă uit la ele. Mama a intrat și m-a lovit cu ușa.

S-a așezat pe marginea patului fără să spună nimic, mijea ochii parcă să distingă persoanele, să-și amintească situații.

Era o suită de vreo patru poze cu ei doi la o onomastică. Pe spatele fiecăreia, scrisul îngrijit al mamei, scrisul geometric, scrisul ei de bacalaureat-la-desen-tehnic, 12-III-1980. Mai tineri amândoi decât eram eu acum. Mai frumoși. Mai împliniți.

Mai ales mai frumoși.

Într-una din poze, tăică-meu se strâmba. Avea în spatele lui o vitrină cu bibelouri aliniat unul lângă altul, pescarul, cocoșul, calul, leul, porumbeii, calul, ținea în mână un pahar de ceva, se uita cruciș și limba îi atârna într-o parte. Era o poză care emana o stare de bine. Te-ai fi uitat la ea și ai fi zis cu drag, doamne, ce nebun...

Am întors-o către mama. Nicio cută de pe chipul ei nu s-a deplasat cu vreun milimetru.

—Da, lumea avea impresia că suntem fericiți. Dar când

spread the photos on the floor. I sat down to look at them. Mum came in and hit me with the door.

She sat on the edge of the bed without saying anything and squinted as if trying to identify the persons and remember the contexts.

There was a series of pictures with the two of them at someone's name day. On the back of each, there was a '12-III-1980' in my mother's neat, geometrical, got-my-high-school-diploma-in-mechanical-drawing writing. They were both younger than I am now. More beautiful. More accomplished.

Especially more beautiful.

In one of the pictures, my dad was pulling a face. Behind him was a vitrine with china figurines lined up side by side: the fisherman, the rooster, the horse, the lion, the pigeons, the horse. He held a glass of something in his hand, had his eyes crossed and his tongue out, hanging to one side. The picture emanated good vibes. You would look at it and say fondly 'God, what a loon...'

I turned it towards mum. Not one crease on her face moved even a millimetre.

'Yes, people thought we were happy. But only I knew

ajungeam acasă, numai eu știam...

Cum să-l pun eu pe omul ăsta să scuiepe într-o eprubetă pentru mine?

Găsisem un laborator în Statele Unite care făcea analize genetice pe bază de probe de ADN din salivă. Îți făceau o hartă a strămoșilor și deplasarea lor pe continent și-ți dezvăluiau ce boli ai putea să faci mai repede decât alții. Numai că pentru fete, pentru o hartă completă a genelor strămoșilor, era nevoie și de o mostră de salivă din partea tatălui sau de la o rudă de-a lui de gradul întâi, de sex masculin. Tata nu mai avea frați, iar tatăl lui murise imediat după nunta alor mei. Mama a fost convinsă multă vreme că, dacă ar mai fi trăit socru-său, tata ar fi știut de frică și s-ar fi ținut de casă. Poate n-a zis chiar frică, poate a zis rușine sau respect când mi-a mărturisit asta, dar bunicul era un om care l-ar fi putut stăpâni. L-ar fi adus pe calea cea bună, fiindcă el rățăcea pe la femei.

Deci nu mai era decât el, iar eu îmi doream—fără să am vreun argument solid—să am acea hartă completă. Să știu dacă venim din nord sau din Balcani sau dacă am fost aici dintotdeauna și dacă am fost aici, cu cine ne-am amestecat.

what happened when we got home...'

How could I make this man spit in a test tube for me?

I had found a lab in the US that did genetic analysis based on DNA samples from saliva. They made you a map of your ancestors and their movement on the continent and told you what diseases you could get sooner than others. Only that for girls, to get a full map of your ancestors' genes, you needed a sample of your father's saliva or one from a male first-degree relative of his. Dad didn't have any brothers and his father had died immediately after my parents' wedding. For a long time, mum was certain that, if her father-in-law had lived, dad would have known fear and would have stayed home. Maybe she didn't say 'fear', maybe she said 'shame' or 'respect' when she confessed this to me, but grandfather was a man that could have kept him in check. Dad used to sleep around but he would have brought him on the right path.

So there was no one but him, and I wanted—without any solid argument—to have that full map; to know if we came from the North or from the Balkans, if we'd been here since forever and, if so, whom we'd mingled with. I hoped to find

Speram să găsesc ceva deosebit, ce merita spus în discuții la onomasticele cunoștințelor noi. Plătisem pe Internet pentru cele două analize genetice, a mea și a tatălui. Speram să ajung cumva la el. Costaseră câte două sute de dolari fiecare, o avere pentru mine, dar am făcut-o. Banca la care aveam cardul tocmai introdusese un nou sistem de securizare a plăților pe Internet, n-am înțeles cum se formează codul secret, l-am scris greșit de două ori și mi-au blocat cardul. A trebuit să plec mai devreme de la lucru într-o zi, să ajung la bancă în timpul programului lor și să-l deblochez. A fost un efort, dar l-am făcut și, la două săptămâni după ce-am comandat analizele, mi-a venit la ușă într-o seară un agent Fedex cu o cutie ce conținea două truse pentru prelevarea salivei. *Spit kit*, zic ei. Să-ți explorezi ADN-ul mai zic, să-ți afli originile globale.

Cred că oricare ar fi fost rezultatul, senzația pe care o așteptam era cea de krill în marea de plancton și, odată cu ea, liniștea că nimic nu contează de fapt. Că putem fi decimați, specia e în siguranță. Dar mai ales liniștea.

Fiecare kit conținea o eprubetă un pic SF, în care trebuia să scuipi câțiva centimetri. Apoi s-o sigilezi și s-o trimiți înapoi în

something special, that deserved being talked about at new acquaintances' name days. I had paid on the Internet for both genetic analyses, mine and my father's. I hoped to get to him somehow. They were two hundred dollars each, a fortune for me, but I did it. The bank where I had my money had just introduced a new security system for Internet payments. I didn't understand how to tap in the secret code, I typed it wrong two times and they blocked my credit card. I had to leave earlier from work one day, go to the bank during working hours and unblock it. It was an effort, but I did it and, two weeks after I ordered the analyses, a FedEx agent came to my door one night with a box containing two kits for swabbing saliva. They call it 'spit kit'. So you could explore your DNA, discover your global roots, they say.

Whatever the result, I think the feeling I was waiting for was the one of krill in a sea of plankton and, along with it, the peace of mind that nothing really matters. Even if we are decimated, the species is safe. But most of all, I was waiting for the peace of mind.

Each kit contained a kind of sci-fi test tube in which you needed to fill a few centimetres with spit, then seal it and send

State. Nu eram sigură că tatăl meu va fi de acord să scuip câțiva centimetri pentru mine, că va înțelege că nu-mi bat joc de el.

Îl sunasem cu o săptămână înainte să vin la Brăila, să văd dacă putem aranja o întâlnire. El locuia cu a treia nevastă într-un orașel nu departe de noi, avea o afacere cu confecții metalice și avea o funcție în administrație, dobândită în urma unei migrări politice de la un partid la altul. Asta cu migrația mi-o spusese pe cel mai natural ton, în cele șase minute pe care le-am petrecut la telefon și ne-am pus la curent unul pe celălalt cu viața fiecăruia.

A acceptat să ne întâlnim mai ușor decât mă așteptam. Dar am simțit la el o curiozitate de mahala, mai mult decât orice altceva. M-a întrebat când îl chem la nuntă. Să fie socru mic.

Urma să vină sâmbăta asta, să mă aștepte undeva, aproape de gară, să stăm acolo la o cofetărie o oră-două și după aia eu să iau ultimul tren spre București, pe la șapte.

Pentru ca saliva să fie în regulă, trebuia să nu mănânci nimic cu jumătate de oră înainte. Nu-i spuseseam asta. Nu-i

it back to the States. I wasn't sure my father would consent to filling a few centimetres with spit for me, that he would understand I was not mocking him.

I had called him a week before I came to Brăila, to see if we could arrange a meeting. He lived with his third wife in a town close to ours, had a metallic confections business and a job in administration gained by migrating from a political party to another. He told me about the migration thing in the most natural tone during the six minutes we spoke on the phone talking about what was going on in our lives.

He agreed to meet me more readily than I had expected. But, more than anything else, I sensed in him a disgusting curiosity. He asked me when I would invite him to the wedding, give him the chance to be the bride's father.

He was going to come this Saturday and wait for me somewhere near the train station. We would stay at a café for an hour or two and then I would get the last train to Bucharest, at around seven.

For the saliva to be all right, you mustn't eat anything for half an hour before taking a sample. I hadn't told him this. I

spusesem de ce vreau să ne vedem, el avea impresia că doar vreau să recuperăm ultimii cincisprezece ani.

L-am rugat să vină singur, gura mea a recitat fără mine la telefon un text repetat de multe ori înainte, în care îi explicam că eu sunt copilul lui, chiar așa, copilul, al lui și nu al ei, să vină singur, să vorbim liniștiți. Sânge din sângele tău, i-am zis dramatic, decupând această expresie dintr-un „sânge din sângele lui și nu dă doi bani”, repetat de mama în copilărie și mie, și altora, până ne-am plictisit cu toții și am uitat de tatăl meu vreo cînșpe ani.

—Bine, hai că vedem, fetiță. Deci la cinci, acolo, în parcul, la fântână, da?

—Vii singur, da?

—Abia aștept să te văd.

A zis el, cu accentul moldovenesc care-mi dădea impresia că-i murdărește exprimarea și așa precară. Și ti văd.

—Ce să spun, a continuat mama ca pentru ea, privind în gol, dincolo de poza cu el cu limba scoasă și ochii dați peste cap, acum treizeci și trei de ani. Mirosul de legume fierte din păr și din haine i-a reamintit de ce venise după mine: Sunt gata

hadn't told him why I wanted us to meet, he was under the impression that I just wanted us to make up for lost time.

I asked him to come alone, my mouth mechanically recited on the telephone a text rehearsed many times before, in which I explained that I was his daughter—indeed, his daughter—his and not hers, that he must come alone so we could talk in peace. 'Blood of your blood,' I said dramatically, extracting this phrase from what mum used to say repeatedly when I was a child, 'blood of his blood and he doesn't give a damn,' to me and other people, until we all got bored and forgot my father existed for about fifteen years.

'Okay, we'll see, darling. So, be there at five, in the park, at the fountain, right?'

'You're coming alone, right?'

'I can't wait to see you.'

Said he, with his Moldavian accent that seemed to soil his already precarious phrasing.

'What can I say,' added mum as if to herself, looking away, beyond the photo where he rolled his eyes and had his tongue out, thirty-three years ago. The smell of boiled vegetables from her hair and clothes reminded her why she

alea, hai să mănânci.

—Nu vreau chiar acum, lasă că vin eu mai încolo.

—Vrei să-ți aduc aici?

—Nu, mă, vin eu.

—Supița mi-a ieșit o bunătate, îți dau și la tine într-un borcan.

—Nu, mă...

A ieșit din cameră cu grijă, să nu mă atingă cu ușa, apoi din curte mi-a strigat la geam:

—Vii, da?

M-a crezut pe cuvânt că există un tren la ora cinci și n-a insistat să vină cu mine la gară. Dacă n-am valiză cu roțile, nu mi-e frică de câini, n-are rost să vii.

—Mai zici și tu un „Tatăl nostru” în gând.

Nu mă credea când îi spuneam că uneori chiar zic.

Mi-am luat în spate caserolele cu ce făcuse mama: șnițele moi, salată de boeuf, un chec. Borcanul cu supa cremă. Am protestat la chec, ea mi-a zis dacă nu-l vrei, taie-l și du-l la lucru la fete, dar niciodată nu fac asta, nu risipesc pe apa sâmbetei

came after me: ‘They’re ready, come and eat!’

‘I don’t want to right now, I’ll come later.’

‘You want me to bring them here?’

‘No, I’ll go.’

‘The soup came out delicious! I’ll put some in a jar for you to take.’

‘Don’t...’

She exited the room carefully, not wanting to touch me with the door, then she yelled at me from the window:

‘You’re coming, right?’

She took my word for it when I said there was a train at five and didn’t insist on coming with me to the station. ‘If I don’t have a trolley bag, I’m not afraid of dogs. There’s no need for you to come.’

‘Say the Lord’s Prayer to yourself from time to time.’

She didn’t believe me when I told her that sometimes I do say it.

I put on the backpack with plastic containers that my mum had filled with soft schnitzels and Russian salad. There was also a sponge cake and a soup jar. I complained about the sponge cake and she told me to cut it and give it to the girls at work if I

munca ei, prefer să mă umflu eu până mi se face rău, iar pentru fete să cumpăr ceva.

Deasupra am pus cu grijă punga cu bule în care venise cutia cu eprubeta.

Tatăl meu mă aștepta la fântână. Stătea în picioare lângă o bancă neocupată, învârtea pe degetul mic inelul cheii de la mașină.

Aveam emoții. Mă gândeam că n-o să reușesc să-l conving să stăm la masă la cofetărie și să nu ne atingem de prăjituri o jumătate de oră. Dacă se repede în ceașca de cafea înainte să începem să vorbim? Dacă-și înfinge lingurița în prăjitură înainte să-mi găsesc cuvintele să-i spun ceva?

M-a recunoscut de la distanță. Cap tăiat ta-su, mai ziceau unii, și și-o fi zis și el când m-a văzut, cu fața rotundă și grasă, ca a lui, cu părul rar și lins, ca al lui, cu ochii spălăciți, ca ai lui. Dinții strălucitori încă nu se arătaseră, îmi țineam buzele strânse, de emoții și de durere, pironul ăla din mandibulă avea să mai trimită multe zile de acum încolo valuri de durere în toate oasele capului. Cu tot Nurofenul din lume.

Eu urma să scuip în eprubetă mai încolo, hăt, la multe zile după antibiotice. Mai întâi să scuip el.

didn't want it. I never do this, I don't let her work go to waste. I'd rather gorge until I feel sick and buy something for the girls.

On top of these I placed carefully the bubble wrapped test tube box.

My father was waiting for me at the fountain. He was sitting next to an empty bench, spinning his car key ring round his little finger.

I was nervous. I thought I wouldn't be able to convince him to sit at a table in a café and not eat cake for half an hour. What if he took a sip of coffee before we started talking? What if he took a bite of cake before I could find my words to tell him something?

He recognised me from afar. Some said I took after him. He probably thought that too when he saw my fat round face, sparse sleek hair and bleary eyes, all just like his. The shining teeth hadn't made an appearance yet, I was holding my lips tight because I was nervous and in pain. For the next days, that spike in my jaw would send waves of pain through my skull and all the Nurofen in the world would be to no avail.

My turn to spit in the test tube would come later, days after I would stop taking antibiotics. He needed to spit first.

Când m-am apropiat, l-am văzut cum încearcă, încurcat, să-și scoată inelul cheii de pe degetul mic, cum nu reușește, cum se dă bătut repede și-l lasă acolo, blocat pe la jumătatea degetului. Îmi apucă fața în mâini și mă pupă zgomotos pe ambii obraji, sub falca dreaptă simt degetul cu cheia și brelocul.

Se străduiește să pară bucuros. Îmi zice că ce mare m-am făcut, iar eu răspund că la treizeci ești, într-adevăr, cam mare. Cam așa rămâi. Cam așa sunt de mult, și simt deja că se strecoară tensiuni.

— A venit și Diana, dacă vrei s-o saluți...

Și-mi arată spre mașină. Mi-e greu s-o identific printre mașinile aliniate la marginea parculețului, dar până la urma reperez un Passat argintiu, din care această Diana, a treia lui nevastă, îmi face semn cu mâna. E la volan.

— Ai zis că vii singur.

— M-a cam înțepat inima zilele astea, nu puteam să vin singur. N-am avut curaj să conduc. Dar lasă, că stă acolo și ne așteaptă, nu vine cu noi.

Dintr-odată mă simt foarte obosită, mă doare deja spatele de la rucsacul cu mâncare, mă dor toți dinții, simt că vorbesc poticnit, de parcă aș avea un defect de vorbire. Am în

As I approached, I watched how he tried clumsily to remove the key ring off his little finger, failed to do it, gave up and left it there, stuck on the middle of the finger. He took my face in his hands and, as he kissed me audibly on both cheeks, I could feel his finger and keychain under the right cheek.

He tried to look joyful. He marvelled at how much I'd grown and I said that, indeed, when you were thirty, you were pretty grown-up. And that was how you'd stay. That's how I'd been for a long time, and I could already sense growing tension.

'Diana came too, if you want to say hi...'

He pointed to the car. It's hard to identify it among all the lined up cars at the edge of the park. Eventually, I managed to see a silver Passat from which this Diana, his third wife, waved a hand at me. She was in the driver's seat.

'You said you'd come alone.'

'My heart's been giving me trouble these days, I couldn't come alone. I didn't have the courage to drive. Never mind, she'll stay there and wait, she won't come with us.'

Suddenly I felt extremely tired, my back was already hurting because of all the food, all my teeth hurt and I was speaking with difficulty, as if I had a speech impediment. I was

continuare emoții, nu-mi dau seama de ce, dar mi-e clar că schema cu eprubeta n-o să se întâmple. Încerc să calculez ce mișcare să fac mai departe, astfel încât să economisesc cât mai multă energie. Nu pot să mai fac risipă. Nu mă simt în stare să-i explic de ce întorc spatele și prefer să stau în gară două ore, pe un scaun de tablă roșie, pe un peron între linii. Să mă bată vântul și să mă amușine câinii.

Așa că nu întorc spatele, ci-mi dau jos rucsacul și-l rog pe el să mi-l ducă.

—Nu vrei să-l lăsăm în mașină cât stăm de vorbă?

Începe să mă îngrozească iminența statului de vorbă.

—Miroase a mâncare. Am zis și i l-am luat din mână.

Niciunul dintre noi n-a spus nimic vreme de secunde bune.

—Îmi cer scuze că ți-am zis să vii. Voiam altceva. Te rog să nu vii după mine.

—Da' ce s-a-ntâmplat?

O iau înspre casă. Știe și el că într-acolo e casa. A locuit în ea câțiva ani. Stăm foarte aproape de gară, la vreo zece minute de mers pe jos. Mă duc la mama și-i spun c-am pierdut trenul.

still nervous, I didn't know why, but the test tube plan was clearly not going to happen. I tried to figure out my next move in order to save as much energy as possible. I couldn't waste it anymore. I didn't feel capable of explaining why I was turning my back on him and why I would rather sit two hours at the train station on a red metal chair, on a platform between two lines, letting myself be sniffed by dogs with the wind blowing around me.

So I didn't turn my back. Instead, I took off the rucksack and asked him to carry it for me.

'Don't you want to leave it in the car while we talk?'

The inevitability of talking started to terrify me.

'It smells of food,' I said and took it from his hand.

Neither of us said anything for a few long seconds.

'I'm sorry I told you to come. I wanted something else. Please don't come after me.'

'But what's wrong?'

I headed towards home. He knew that was the way to the house. He had lived there for a few years. We lived very close to the station, about a ten minutes' walk. I was going to my

Mi-e rușine și sunt vinovată că exist și simt cum mă doare fiecare oscior din craniu, sunt un craniu care trebuie purtat spre casă, nu-mi doresc decât să mă înghită pământul, pe mine sau pe el, dar nu-l înghite nimeni, el rămâne în urma mea și strigă:

—Stai, mă, că ea nu coboară!

mum and tell her I had missed the train.

I felt ashamed and guilty for existing, and I felt pain in every little bone of my skull. I was a skull that needed to be taken home. All I wanted was for the earth to swallow me up, or him; but nothing swallowed him up. He remained behind and shouted:

‘Wait! She’s staying the car!’

Boris

Când a sunat telefonul visam unul dintre coșmarurile mele clasice, că tremur de rușine într-o toaletă publică fără uși și paravane și mă trece la pipi îngrozitor de tare și mai am puțin și plâng, că nu știu dacă să mă duc sau nu. Am avut impresia că e ceasul deșteptător. Vibra înainte să sune și parcă l-am simțit dinainte să vibreze și mi-am dat seama în timp ce încă visam că e un vis și la un moment dat o să se termine. Nu era Badinerie, ci Hurdy Gurdy, adică nu suna ceasul, ci mă suna cineva. Am scos capul de sub pernă, am întins mâna și am băjbăit după telefon. Era Profa.

—Draga mea, n-ajung azi la facultate, are soțul o problemă. Fii bună și du-te să stai cu ăia... Pune-le un film...

Era șapte jumate și miercuri, adică avea cursuri de dimineață la anul I. Literatură franceză, secolul al XVII-lea, pentru că începeau cronologic, dar nu chiar de la Evul Mediu, că franceza veche era crimă, Evul Mediu era ultimul și doar facultativ.

Boris

When the phone rang, I was having one of my classic nightmares—I was shaking with embarrassment in a public toilet without doors or screens, nearly bursting into tears because I had a terrible urge to pee and I didn't know if I should let myself go or not. I thought it was the alarm clock. It vibrated before it went off and I'd somehow felt it before it started to vibrate so I'd figured out I was dreaming and would wake up soon. I heard "Hurdy Gurdy" instead of "Badinerie" which meant it wasn't the alarm, it was a phone call. I pulled my head from under the pillow, I reached with a hand and fumbled for the phone. It was the Prof.

'Darling, I can't make it today. My husband has a problem. Be good and go stay with those students, put on a film...'

It was seven thirty on a Wednesday, so she had classes in the morning with Year One—XVII century French Literature, because they were doing it chronologically. Since Old French was a hard nut to crack, they didn't start with the Middle Ages, but left it for last and made it optional.

Eram la doctorat la Profa de patru ani, îmi amânasem deja de două ori cu câte șase luni data susținerii, iar acum mă somase să termin, îi țineam un loc blocat, voia să scape de-o grijă cu mine, mai ales că fusese implicată recent, împreună cu alți colegi, într-un scandal privind neregulile din sistem. Aveau înscriși mult mai mulți doctoranzi decât era permis de regulament.

Pentru o bursă modestă care intra pe card cu fluctuații, semnasem contract că sunt la dispoziția coordonatorului, pentru orice fel de treburi ar avea de rezolvat pe la catedră. De banii ăia trebuia să știe de mine douășpatru de ore din douășpatru. Așa zicea ea.

Chestia asta avea să-mi blocheze toată ziua. Mai aveam și eu niște ore ale mele de la două la patru. Și după aia trebuia să mă duc pe la maică-sa. Profa mi-o dăduse în grijă cam pe la sfârșitul anului II, când o Alina, sclava ei și preferata, se pregătea să termine și a început să-și abandoneze din atribuții, spunând că efectiv nu mai are timp de toate, ea când să mai și scrie. Profa s-a supărat, Alina s-a lins pe bot de *magna*.

Pe poetul meu îl chema Tristan Corbière.

The Prof had been my Ph.D. advisor for four years. I had already delayed my thesis presentation twice, each time by six months, and now she had given me an ultimatum. I was keeping one of her vacant slots occupied and she wanted to get rid of me, especially since she and her colleagues had been recently involved in a scandal for bending rules. They were advising way more Ph.D. students than allowed.

For a modest study grant that arrived irregularly in my bank account, I had signed a contract stating I was at the advisor's service for whatever needed to be done at the department. For that money she had to know what I was doing twenty-four hours a day. Or so she said.

This thing would paralyse me. I had my own classes from twelve to four and then I had to go to her mother's house. The Prof put me in care of her around the end of my second year, when some Alina, her very own slave and favourite, was about to finish and started to abandon her responsibilities saying she just didn't have time for it all. When was she supposed to write on top of all that? The Prof got mad and Alina kissed her *magna* goodbye.

The name of my poet was Tristan Corbière.

M-am repezit să mă spăl pe dinți, m-am îmbrăcat și am înșfăcat hardul, urma să mă gândesc pe drum ce film să le pun ăloră. Oricum, când era curs de dimineață de la 8, nu se adunau toți de la fix. Întârziau și tot intrau până pe la și douăzeci, scârțâiau pe acolo toate, ca să intre unul la geam trebuiau să se mai scoale vreo doi de la margine și, dacă se sculau, le cădeau folie pe jos, pupitrele erau foarte înclinate și dintr-un pal alb, alunecos, dacă-mi întârziau și mie la oră, până să se așeze întorceam capul de la ei, parcă să-i las în pace să-și rezolve o treabă rușinoasă. Și oricum n-o să mă pricep cu calculatorul și proiectorul din prima, va trebui să-l chem pe „tehnician”, dacă-l găsesc, deci începem pe la opt jumate – nouă fără ceva, oare ce am de-o oră, aveam un documentar despre apă, ei, doar n-o să le pun un documentar despre apă, poate găsesc ceva cu vreun Ludovic, chiar dacă întrerupem la jumate.

Nu, problema era de fapt cu maică-sa. Doamna Sanda intrase într-o fază nasoală, iar Boris mai avea puțin și-și dădea duhul. Boris era pisica ei, care era chiar pisică, adică fetiță, în ciuda numelui. Doamna rămăsese văduvă de un an și un pic,

I rushed to brush my teeth, I got dressed and grabbed the portable hard drive. I would think about what movie I should put on while on the road. Anyway, not all of them arrived at eight sharp when they had class in the morning. They were late and kept coming in till twenty past eight. Everything squeaked. If one wanted to sit by the window, two had to rise from their seats and their papers would fall on the floor because of the tilted desks made of white slippery hardboard. Whenever they were late for my class as well, I would keep my head turned from them until they took a sit, as though I was ignoring them while they were doing a shameful deed. Either way, the computer or the projector wouldn't work on the first try and I would have to call the "technician", if I could find him. So we'd start around eight and a half or some minutes to nine. I needed an hour-long movie but I only had a documentary about water. I couldn't possibly put that on! Maybe I could find something about one of the kings Louis, even if we stopped halfway.

The real problem was her mother. Mrs. Sanda was in a bad phase and Boris wasn't too far from kicking the bucket. Boris was her cat, which was actually a female, despite the name. Sanda had been a widow for a bit over a year and the Prof was

iar Profa îi pusese gând rău s-o bage la azil și să-i vândă casa. N-au fost niciodată prea apropiate. Lui Boris îi era pur și simplu dor de tataiu.

Mă apropiasem de doamna Sanda și uneori îmi era și milă de ea, deși mă scotea din minți când mă puneă să mă duc după fructe, după ce că-i căram—nici pentru mine n-aveam spinare să car atâta—, se apuca să comenteze că nu-s moi și ea n-are dinți și le strângea tare să le probeze și câteodată țâșnea zeama din ele și tot zicea că nu sunt moi. Sau mă trimitea la farmacie să-i iau Extraveral să se liniștească, ăla nu se dă decât cu rețetă, mă rugam de farmacist și-mi era rușine, câteodată ziceam că-i pentru mine, că pentru bătrâni cu inima în batistă e și mai periculos, ziceam că „traversez o perioadă plină de încercări”, după care mai băgăm câteva neologisme într-o frază complexă și prin nu știu ce mecanisme farmacistă ajungea la concluzia că merit. Sau când mă duceam la chioșc să cer nu știu ce mizerii de tabloide, stăteam cu ea până le răsfoia și le citea și după aia le duceam înapoi, lasă, că mă cunoaște doamna aia, zicea doamna, știe ea despre cine-i vorba, și eu stăteam cu frica în sân din scară până la colț, să nu mă întâlnesc cu vreun cunoscut, să vadă ce-

planning to put her in a home and sell her house. They were never that close. Boris simply missed Gramps.

I had become close with Mrs. Sanda and sometimes I even pitied her, although she was driving me nuts when she made me buy fruit. Besides carrying loads of it for her—while I wouldn't do this even for myself—, she would complain the fruit wasn't soft enough for her teeth and squeeze hard to try it. No matter how juicy it was—and sometimes the juice would spurt out—it still wasn't soft enough for her. Sometimes she would send me to the chemist's to buy her some Extraveral¹ to calm down. I would beg the pharmacists, ashamed of myself, because you couldn't buy it without a prescription. I'd even say the pills were for me, as it was dangerous to give them to the ailing elderly. I'd say I was “going through hard times”, then add a few neologisms to a complex sentence and, through some unknown mechanisms, the pharmacist would reach the conclusion that I was worthy to receive some. I also hated when I went to the news stand and asked for some trashy tabloids. I'd stay with her while she flicked through and read them, then I

---

¹ Valerian-based sedatives.

am luat și ce duc înapoi și mai ales să nu mă întrebe de ce duc înapoi. Explicația s-ar fi lăbărțat, frazele s-ar fi complicat îngrozitor, sub nicio formă nu voiam să se ajungă—pe firul argumentativ înapoi—la întrebarea primară, de ce fac doctorat. Asta-i bună, de ce fac. Așa mi s-a părut mie la început c-o să fie frumos să învăț, să descopăr, să chestionez, să primesc răspunsuri. Să am la sfârșit o cheie care ar putea, la un moment dat, să deschidă o ușă.

Sau să mă valideze o instituție și asta din cauza lui taică-miu, care mă făcea proastă când eram mică. Dar nu aici am vrut s-ajung, Doamne, nu, problema era alta, și anume că dincolo de faptul că mă simțeam vinovată că-i dau atâta atenție și bunicilor mei nu le-am dat la vremea lor, săracii, odihnească-se în pace, mă apropiasem totuși de doamna Sanda.

Mă apropiasem atât de mult, încât într-o zi, când eram la ea și stăteam într-o poziție dureroasă și amorțitoare, cu fundul

would return them. “Don’t worry! I know that woman. She’ll know they’re for me,” she used to say, and I’d dread bumping into an acquaintance while in the building or on my way to the corner. I didn’t want them to see what I was buying and returning, and I certainly didn’t want them to ask me why I was returning those things. My explanation would become rather long, the sentences would turn horribly complicated, and above all, I didn’t want them to follow the logical approach and ask me the fundamental question: why was I doing a Ph.D. That was a good one! Why I was doing it. In the beginning I thought it’d be nice to learn, discover, question, and get answers. Then, at the end, to finally have a key that could, at some point, open a door.

Or get validated by an institution because of my father, who used to call me stupid when I was little. But this wasn’t the point, God, no. The problem was something else: despite feeling guilty for giving her so much attention unlike I did with my grandparents at their time—poor things, may they rest in peace—, I was getting close with Mrs. Sanda.

We had become so close that one day, while sitting in a painful and numbing position with my bottom sunk in an old

scufundat într-un fotoliu vechi și aplecată peste Boris, care era pe podea, întrucât trebuia țeșălat ca să mă duc cu el la vaccin, țeșălată, vreau să zic, cu *ea*, așa, în ziua aia doamna plângea că e singură și uitată de lume, greu la bătrânețe, noroc că-mi mai trimite fiică-mea copii, și eu nervoasă pe fiică-sa că trimite, dar și cu mila pentru ea, m-am scăpat și i-am zis că Profa caută azil.

Pentru că mă pusese pe mine să caut, evident, să mă uit pe Internet și să-i scot într-un tabel tot ce găsesc în București și împrejurimi, cu condiții și prețuri, și după aia să scot la imprimantă să-i dau. Nu era imprimantă decât în sala de consiliu, și nici aia n-avea hârtie, a trebuit să mă duc la cabinetul 206 și să iau vreo zece coli, aveau acolo un carnețel în care trebuia să treci câte coli ai luat și pentru ce, am zis că vreau să imprim un poem de Tristan să-l fac la cursul practic de interpretări de texte la anul III, un poem care se cheamă „Sonnet à Sir Bob”, care Bob este un câine pe care îl invidiază poetul că pe el îl mângâie iubita și pe poet nu. Și e plin de exclamații, o, Bob, dacă aș fi eu Bob și din astea, am scris în paranteză și traducerea titlului, am consumat cam jumătate de pagină de carnețel.

armchair, leaning over Boris who was on the floor because he needed grooming before he got vaccinated—I mean *she*—that day Mrs. Sanda was weeping because she felt alone and forsaken by the world, “it’s tough when you’re old, I’m lucky my daughter sends over some children,” she said and I was angry her daughter sent us, but I also had pity for her and I let it slip that the Prof was looking for a retirement home.

That’s because she’d made me do the searching, obviously, made me look on the Internet and make her a table with every retirement home in Bucharest and its surroundings, containing their facilities and prices, then print it and give it to her. The only printer was in the boardroom and it didn’t even have paper. I had to go to room 206 and take around ten sheets of paper. There was a notebook where you had to write how many sheets you were taking and for what purpose. I wrote that I wanted to print one of Tristan’s poems for a text interpretation course with Year Three, a poem titled “Sonnet à Sir Bob”, where the poet envies a dog named Bob because his girlfriend strokes the dog instead of him. Besides, the poem is packed with exclamations like “Oh, Bob! if I were Bob” and so on. I even added the title translation in parentheses. I wrote half

După aia a făcut Profa cu markerul vreo trei cămine de bătrâni și m-a luat cu mașina să mergem să le vedem, erau toate trei în afara Bucureștiului, mă gândeam, într-un blocaj în trafic, cu harta desfăcută în poale și pe bord, mimând ca încerc să găsesc prima adresă, că, dacă nu termin anul ăsta, o să mă duc la mama naibii pe coclauri să-i duc doamnei vești și gânduri bune.

Profa mă pusese să introduc în tabel și o coloană în care să marchez – cu da sau nu – dacă azilul acceptă și animale.

– Le-am ales pe alea care acceptă animale, dragă. Nu cred c-o să se despartă de pisică.

Profa îmi promisese că-mi dă cu *magna*. Dar mai aveam două luni până la pre-susținerea din catedră și doar trei sute și ceva de pagini, trebuia să mai scot urgent încă o sută-două, Profa ținea să fie groasă, mai ales că avea și ritualul ăsta al ei, să taie masiv cu pixul roșu chiar cu o zi înainte și era musai să aibă de unde tăia. Chit că habar n-avea de unde taie, n-avea ea nicio treabă cu Tristan, ea era specialistă în teatru absurd.

a page in that notebook.

Afterwards, the Prof highlighted with a marker three retirement homes and we drove to check them out. They were all outside Bucharest and, while in a traffic jam, pretending to look for the first address on the map spread over my lap and the car board, I figured I'd have to go God-knows-where to bring greetings and news to the old lady if I didn't finish this year.

The Prof had asked me to put another column in the table where I had to mark – with yes or no – if the home allowed pets.

'I chose those that allow pets, darling. I don't think she'll part with the cat.'

The Prof had promised me she'd give me the *magna* distinction. But it was two more months until the department pre-examination and I only had three hundred pages, so I had to write another couple hundred. The Prof wanted it to be thick, especially given her ritual of massively crossing off with a red pen the day before and it was necessary for her to have enough material, even though she hadn't the faintest idea what she was crossing off – she knew nothing about Tristan, her

Nu știam de unde să mai scot. Tristan fusese un poet minor, asta mi s-a și părut sexi la el, adică el ca temă de cercetare, dacă pot să spun așa, deși evit, pentru că teza era un fel de comentariu mai încurcat așa, nu salva nicio boală, nu făcea măsurători, nu propunea soluții pentru viitor, nu de ce fac doctorat *eu*, ci de ce se fac doctorate *în general*, bine, acum, dacă nu făceam eu, făcea altul, în fine, deci de unde să mai scot, asta murise tânăr, la treizeci săracul de el, scrisese puțin, abia prin anul trei am apucat să citesc și eu o biografie și am aflat că era atât de slăbănog și de bolnăvicios, încât vecinii îl numeau „spectrul morții”. Dacă știam de la început, îmi luam pe altul.

—Ei, dragă, le mai aduci tu din condei, mi-a zis Profa și mi-a reamintit că trebuie să concep un model de invitație pentru un colocviu pe care departamentul nostru urma să-l organizeze, neapărat să te gândești la ce lucrare susții, dacă vrei să faci *puncte*.

Era spre binele meu să fac puncte.

specialization was the theatre of the absurd.

I didn't know what else I was supposed to write. Tristan was a minor poet, that's what I found sexy about him. I mean "him" as a research subject, if I can say so, though I'd rather not, because the thesis was a sort of a convoluted commentary. It didn't cure any disease, it didn't make measurements, it didn't suggest solutions for the future. It wasn't about why *I* was doing a Ph.D., but why *people* did Ph.Ds in general. Well now, if not me, then somebody else would do it. Anyway, so what more was I supposed to write? He died young, only thirty years of age, poor fellow. He'd written little. I hadn't got to read a biography until Year Three when I found out he was so scraggy and sickly his neighbours called him "the spectre of death". If I'd known from the start, I would have picked somebody else.

'Come now, dear, you can get around it,' said the Prof and reminded me I had to make an invitation template for a conference our department was organising. 'You have to think about the paper you're going to present, if you want to earn *points*.'

It was for my own good to earn points.

În ziua de care spuneam la început, când am ajuns acasă la doamna Sanda, îngrijorată peste măsură, fiindcă nu răspunsese la telefon când am sunat-o de pe drum s-o întreb dacă dorește să-i aduc un covricheese, pe care ea-l numește „un din ăla cu brânză”, am sunat la ușă, am bătut, am mai sunat de pe mobil o dată, apoi am scos cheia—că aveam—și am descuiat. Televizorul mergea pe Trinitas, Boris se freca de-o mobilă, fără să mă fi observat, iar doamna Sanda era băgată cu totul într-un dulap în camera din fund, își sorta niște haine. Lângă pat avea o valiză plină, pe care probabil nu putuse s-o închidă.

—A, ai venit! Era deschis?

—V-am adus de-alea cu brânză.

—Da. Stai așa. Pune-le undeva.

Mi-a luat punga de hârtie din mână, a băgat nasul să miroasă—miroseau super bine drăcoveniile, aș fi mâncat vreo zece, numai că citisem într-o revistă de nutriție că nici cașcavalul cald nu e bun și nici coca fierbinte, plus că nu mi le deconta niciodată, luasem două, ca de obicei, și nu-mi permiteam să mănânc din ele—, le-a pus pe o noptieră și mi-a

The day I was talking about at the start, when I arrived at Mrs. Sanda, worried beyond belief because she hadn't picked up her phone when I called on my way to her place to ask if she wanted a covricheese², which she calls “the cheesy thing”, I rang the doorbell, I knocked and called her phone one more time before I got the key out—because I had one—and opened the door. The TV was on Trinitas, Boris was rubbing herself against a piece of furniture without noticing me and Mrs. Sanda was inside a wardrobe in the room at the end of the apartment, sorting some clothes. Beside the bed, she had an overflowing suitcase which she most probably couldn't close.

‘Oh, you’ve come! Was the door open?’

‘I’ve brought you some of those cheesy things.’

‘Yes, hold on. Put them somewhere.’

She took the paper bag out of my hand and put her nose in it to smell them. Those damn things smelled super good, I would've eaten ten of them if I hadn't read in a nutrition magazine that neither hot cheese nor hot dough is good for you and, besides, she never paid for them—I'd bought two, as always, and I couldn't possibly eat one. She left them on a

² A baked roll of pretzel dough filled with cheese; the first part of the word, “covri-” comes from *covrig*, the Romanian word for *pretzel*.

arătat valiza.

— Ia vezi cu aia... vezi cum închizi aia... Știu cum facem.

Boris deja își întindea botul către pungă, m-am pus discret cu spatele la noptieră și l-am dat cu piciorul deoparte, l-am săltat blând și l-am dat mai încolo. Am dat-o, adică.

— Uite cum facem, mergem la mănăstire. La Buciumeni. În pelerinaj. Îi zic eu lui Fani că mergi cu mine, să te scuze de la școală. Poa' să trimită pe altcineva. Sau să le dea liber la ăia.

Începuseră să mi se învârtă roțițele. O mai însoțisem pe doamna la câte un control medical sau la vreo pomană, dar nu ieșiserăm niciodată din oraș.

— Uite...

M-a luat de mână și m-a tras înspre valiză.

— Vezi dacă poți s-o închizi. Zicem că mergem la mănăstire și eu am vorbit cu o verișoară de-a mea, Nina, adică e neam cu bărbată-miu, și am vorbit cu ea și mă așteaptă și mă duc la ea. Mă ia la ea și gata, nu mă duc la niciun azil. Și apartamentul îl dau la mănăstire și am terminat bâlciul. Nu-mi spune ea mie ce să fac. Sunt în putere, mai am de trăit... nu mă duc eu acolo cu babele alea.

nightstand and showed me the suitcase.

'Help me with that... close it for me... I know what to do.'

Boris' nose was already reaching for the bag, so I went to stand discreetly with my back to the nightstand and pushed him aside with my foot, gently raising and moving him away. Her, I mean.

'Here's the plan. We'll go to the monastery. To Buciumeni. In pilgrimage. I'll tell Fani you're going with me so she'll excuse you from school. Let 'er send someone else. Or cancel the class.'

My gears started turning. I had accompanied Mrs. Sanda a few times to a medical check-up or when she gave alms, but we had never left the city.

'Look...'

She took my hand and pulled me towards the suitcase.

'Try and close this. We'll say we're going to the monastery. I spoke with a cousin of mine, Nina, she's related to my husband. I talked to her, she'll wait for me and I'll go stay with her. I'll stay at her place and that's it, no need for a home. I'm giving away the flat to the monastery, and that's that. She doesn't get to tell me what to do. I'm in good health, I still have some life in me... I'm not staying with those crones.'

—Păi, cum, să fugim fără să știe doamna profesoară? Eu nu pot să fac așa ceva, îmi compromit cariera...

—Nu, dragă. Tu zici că mergem la mănăstire. Și după aia vedem noi... Îi zici c-am dispărut pe drum. Până mă instalez la fata asta, Nina. Și după aia îi zic eu lui Fani unde sunt, dar la început nu vreau să știe. Las-o așa, să se sperie. Nu-mi zice ea mie ce să fac. Am muncit patruj' de ani în fabrică să am și eu o pensie și acum să mă dea ea afară. Și nici nu-i las casa, las' că are bărba-su bani.

Cine știe câte doctorande or fi bălit pe apartamentul ăla, eram ultima dintr-un lung șir, când am auzit-o cum vorbește, de parcă ar fi dat de pomană o foală veche, mi-a venit pe vârful limbii să-i spun că ce bine mi-ar prinde mie, eram ca vai de capul meu și din provincie, bestia de pisică era cu botul în covricheese, am strigat un *nuuu* cu încetinitorul, zece lei pe două bucăți, m-am aruncat înspre noptieră cu încetinitorul și i-am smuls punga din bot, nu știu, poate atinsese deja, doamna mi-a luat-o din mână și a zis:

—Dă-i și ei, că-i place. Nu vezi ce miroase? E foarte pofticioasă.

'What? We just run away without saying anything? I can't do this, I'll compromise my career...'

'No, dear. You'll say we're going to the monastery. Then we'll see... You'll tell her I disappeared while on our way. Until I get settled at Nina's. Then I'll tell Fani where I am, but I want to keep her in the dark at first. Scare her a little. She doesn't get to tell me what to do. I worked forty years in a factory to have a pension and now she's kicking me out. I won't even give her the house! Her husband's got enough money.'

Who knows how many students had drooled over that apartment, I must have been the last one in a long line. Hearing how she talked about it, as if she was giving away some old clothes, I nearly told her how I was a poor girl from the provinces that could use an apartment. That little beast had her nose in the covricheese bag so I screamed *nooo* in slow motion — two for ten lei —, slowly threw myself towards the nightstand and snatched the bag from under her nose although she might have had already touched them. The old lady took the bag from my hand and said:

'Give her some too, she likes them. See how she's smelling the bag? She's very greedy.'

A încercat să rupă un baton în bucăți, cașcavalul cald se întindea ca o gumă de mestecat, nu putea să-l rupă, așa că l-a tras cu totul din aluatul de covrig și l-a aruncat pe jos.

—Ăstălalt lasă-l să se mai răcească, i-l dăm mai încolo. Ce frumos miroase...

—Știți, am fost pe la doamna Sanda ieri. I-am dus câte ceva. Era bine. Și Boris la fel.

—I-ai luat din alea cu brânză? Cât costă, dragă? Să-ți dau pe ele.

—Nu, nu, stați liniștită... Le-am consumat împreună.

Eram în birou la Profa, mă mirosise că știu să fac tabele și mă solicita de câte ori avea de întocmit câte unul. Acum trebuia să completeze în dreptul obiectivelor stabilite la începutul anului gradul de îndeplinire pe parcurs. Era un tabel nou, adică cel vechi plus coloana cu 100%. Un copy-paste de coloană era un *skill* neprețuit la catedră. Profa mă făcea să mă simt specială de câte ori mă solicita la tabele.

—Dar să nu punem chiar peste tot o sută. Mai vezi... Pe unde ar merge mai puțin? Uite aici, la sporirea atractivității

She tried to break a roll into pieces but the hot cheese was stretching like chewing gum. She couldn't break it so she pulled the whole string of cheese from the pretzel dough and tossed it on the floor.

'Let the other one cool down, we'll give it to her later. It smells so nice...'

'You know, I visited Mrs. Sanda yesterday. I brought her some things. She was well. Boris too.'

'Did you get her those cheese things? How much are they, dear? Let me pay you back.'

'No, no, you don't have to... We ate them together.'

I was in the Prof's office. She saw I was good with tables and she asked for my help every time she had to do one. Now she had to type in the percentages of goal achievement since the school year had started. It was a new table, meaning the old one plus the 100% column. Knowing how to copy-paste a column was a priceless skill in our department. The Prof made me feel special every time she asked for my help at making tables.

'Let's not put one hundred everywhere. Where do you think it'll do if we put less? Look, here, increasing the

departamentului... și uitându-se prin jumătatea de jos a lentilelor, cu capul dat aproape pe spate: Și ce mai scrie acolo...

— Cât să pun?

— Zi și tu 90. Of, ce-o mai fi și anul ăsta la admitere. Dacă nu ne ocupăm toate locurile, chiar că ne comasează ăștia cu limbile mici... O să ne bage la romanice pe toți. O să reducă locurile, ce nebunie, nici nu vreau să mă gândesc. E musai să termini, dragă. Cum stai cu lucrarea?

Tocmai îmi venise o idee nouă de capitol, și anume ce scrisesem în disertația de master, pe care o făcusem tot cu Profa și tot pe un poet.

— Dar paralela asta e cam trasă de păr. Ce legătură au? a întrebat Profa și apoi, fără să mă lase să răspund, a zis: Cum s-o aducem noi din condei să se potrivească? Hai să zicem *rayonnements* din ăsta al tău în opera celui alt. Te aranjează?

Eu mi-am notat pe un colț de hârtie cuvântul *rayonnements* cu o ezitare la n, nu știam dacă e unul sau sunt doi, am mâzgălit ceva mai lung, ca să nu bage de seamă Profa că am probleme de ortografie pe chestiuni banale și am zis:

department's activity...' Then, tipping her head almost all the way back and looking through the bottom half of her lenses, she added: 'And whatever is written there...'

'How much should I put in?'

'Make it 90. Oh, who knows how the entrance exams will go this year. If we don't occupy all our spots, they'll merge us with the minor languages... They'll put us all in the Romance languages department. There'll be fewer spots, what madness! I don't want to think about it! It's high time you finish, dear. How's your thesis going?'

I'd just had an idea regarding a new chapter. It was about what I'd done for my Masters dissertation, where I also had the Prof as my advisor and a poet as a research subject.

'But this parallel is too forced. What do they have to do with each other?' asked the Prof and then, without letting me respond, added: 'How could we get around it? Let's say *rayonnements*, how one's work is influenced by the other. Is it ok?'

I wrote down on a piece of paper the word *rayonnements* – hesitating on the letter n because I didn't know if there were two of them so I scribbled something longer, hoping the Prof wouldn't notice I had trouble with basic knowledge of orthography – and said:

—Doamna Sanda ar vrea să meargă la Buciumeni la mănăstire. Și-a pregătit deja un băgăjel.

—Asta mai lipsea, după ce că abia se mai ține. Să te duci cu ea, dragă. Unde e Buciumeni?

—Mai sus încolo, înspre Galați. E mai departe. Eu mă gândeam că poate o duceți dumneavoastră cu mașina.

Și ce-o ieși, Dumnezeu cu mila, m-am gândit. Evident că vor discuta în mașină chestiunea azilului, dar *magna mea* era atât de fragilă, încât din orice s-ar fi putut face pulbere. Profa a făcut tot posibilul să mă determine să merg. A vrut inclusiv să închirieze mașină și să mă pună să conduc, cu toate că știa că nu m-am mai urcat la volan de la 18 ani, de când am făcut școala de șoferi, c-așa a vrut taică-meu.

Cu maică-sa n-a negociat nimic, știa că e încăpățânată și n-o s-o scoată la capăt și, decât s-o audă bombănind, mai bine făcea ca ea.

—Eu pisica în mașină n-o iau, a zis Profa în chip de concluzie.

Doamna Sanda credea că merge cu mine. Își aranjase dispariția misterioasă, deși acea Nina o sunase pe Profa să-i

'Mrs. Sanda would like to go to the Buciumeni Monastery. She had already packed a suitcase.'

'She's barely holding on and now this... You must go with her, dear. Where's Buciumeni?'

'Up, towards Galați. It's further away. I was thinking you might give her a ride.'

I thought, 'whatever happens, may God have mercy'. They would talk in the car about the retirement home, certainly, but my *magna* was so fragile that anything could turn it into dust. the Prof tried everything to make me go. She even wanted to rent me a car and have me drive it, although she knew I hadn't driven since I was 18 and got my driving license at my father's request.

She hadn't negotiated anything with her. She knew she couldn't possibly convince her stubborn mother to do anything, so she'd rather let her have it her way than hear her mumbling.

'I won't take that cat in my car', concluded the Prof.

Mrs. Sanda thought she'd go with me. She had arranged her mysterious disappearance, although that Nina had called

spună să stea liniștită, o ține puțin până-i trece și după aia o trimite acasă.

—Dar ce să-i treacă, dragă?

—Ei, cum ce, nu știi? Credeam c-ați avut deja o discuție serioasă, îmi imaginez c-a zis Nina la telefon.

Mi-au dat indicații să intru să văd de pisică în cele două zile de weekend pe care le vor petrece ele la mănăstire, ca mamă și fiică. Am băgat cheia în yală, dar n-am reușit să descui din prima, am știut că în momentul în care am răsucit mai tare încercând din nou, pe vizorul de la apartamentul 32, cel din spatele meu, s-a lipit un ochi proaspăt dotat cu un cristalin de 25 de milioane. Doamna Stela tocmai se operase de cataractă. Participasem și eu la un ceai în care am aflat toate detaliile intervenției, cum au băgat ditamai acul pentru anestezie, cum auzea ca din butoi, cum s-a certat cu soră-sa după aia, doamna Sanda dădea din cap nemulțumită în timp ce întindea pe platouș fursecurile aduse de mine. Unul spart i l-a pus pe jos lui Boris. Măcar acum vezi fără ochelari, dragă.

the Prof to tell her not to worry, that she'd let Mrs. Sanda stay there for a few days until she'd get over it then send her home.

'Get over what, dear?'

'What do you mean? Don't you know? I thought you already had a serious conversation', I imagined Nina saying on the phone.

They gave me instructions to go and check on the cat during the weekend they were away at the monastery, as mother and daughter. I put the key in the lock but I couldn't open the door on the first try. The moment I turned the key again, harder this time, I knew behind me was an eye freshly equipped with a 25 million crystalline lens, watching from apartment 32. Mrs. Stela had just had a cataract surgery. I heard all the details when I had tea with her and Mrs. Sanda: how they used a huge needle for the anaesthesia, how she had trouble hearing and how she had a fight with her sister afterwards while Mrs. Sanda shook her head in dissatisfaction and served the cookies I'd brought on a platter. Mrs. Sanda left a broken cookie on the floor for Boris. 'At least you don't need glasses anymore, dear.'

Ochiul limpede și strălucitor de Sailor Moon mă sfredelea în ceafă.

Am reușit să descui într-un târziu.

Boris se freca de-o mobilă prin dormitor.

Mi-am aruncat geanta lângă un fotoliu și am dat o tură prin casă. Mașina de spălat aș muta-o aici, să mai fac loc la baie. Raftul ăsta afară. Cuierul la fel... Oare merge să le lași pur și simplu lângă tomberon? Draperia e drăguță, merge.

Am deschis un geam, după aia l-am închis imediat, mi-am amintit că există riscul să dispară pisica.

M-am așezat în fotoliu și mi-am scos mormanul de hârtii din geantă. Se apropia termenul-limită până la care puteam să-mi depun declarația de venit și mai aveam niște formulare de completat. Îmi publicasem un articol într-o revistă și m-am trezit că ăia mi-au trimis pe adresa din buletin un mandat poștal cu un onorariu de un milion. Acum trebuia să mai umblu și pe la sănătate să-mi declar milionul. Mi-am scos ștampila de traducător, să fac o factură. Frig industrial și frig comercial, din română în franceză.

That clear and shining Sailor Moon eye was boring into my nape.

I managed to open the door after some time.

Boris was in the bedroom, rubbing herself against a piece of furniture.

I threw my bag beside an armchair and looked in every room of the flat. I'd put the washing machine there to have more space in the bathroom. I'd get rid of this shelf. Same with the hallstand... Could I just leave them near the waste bin? The curtain was nice, I'd keep it.

I opened a window then closed it immediately when I remembered there was a chance the cat could escape.

I sat in the armchair and pulled out the heap of papers from my bag. My tax return deadline was approaching and I still had some forms to fill out. I had an article published in a magazine and I realised they'd sent me a postal order with an honorarium of one hundred lei to my hometown address. Now I had to declare it. I took out my translator's seal to stamp a bill. Both industrial and commercial cold, from Romanian into French.

Boris a sărit pe mine, s-a agățat cu ghearele de genunchi, era să cadă, dar am tras-o în poală. Doar venisem să-i țin de urât.

S-a cuibărit la mine în brațe și a început să hârâie, era bătrână și jengoasă și mi s-a rupt sufletul de ea. Nu știam unde ținea doamna mâncarea de pisici și uitasem să-i iau și ei un dulce pe drum. Cobor un pic mai încolo, acum las-o să toarcă.

Am apăsat ușor ștampila pe factură, să nu facă un clic-clac cu prea mult zgomot, și după aia m-am lăsat pe spate și am început să suflu în ea, să se usuce.

Boris jumped on me, clinging to my knees with her claws. She was about to fall but I pulled her up onto my lap. I'd come to keep her company, after all.

She nestled in my arms and started purring. She was old and filthy, and my heart broke for her. I didn't know where the lady kept the cat food and I'd forgotten to bring her a treat. I decided to let her purr and go buy her something later.

I slowly pressed the seal on the bill, careful not to make a loud click-clack, then I leaned back and started to blow over the ink to dry it.

Luiza

—Eu am fost un copil pe care mama mea și l-a făcut pentru ea.

Tatiana a ridicat din sprânceană și a înclinat ușor capul, dându-mi de înțeles că așteaptă să mă explic.

—Mă obosește drumul ăsta, vin până aici pe jos, fac vreo treiszeci de minute și mă gândesc încontinuu la ce o să zic și cum o să zic. Până ajung aici, am zis deja tot, nu-mi vine s-o iau de la capăt. M-am mai gândit la fraza asta.

—De ce te gândești?

—Ca să știu ce să zic.

—Adică ți-e greu să alegi ce să zici?

—Mmm...

—Sau ți-e greu să spui cu voce tare?

—Nu, vreau doar să organizez.

—Aaa, să zici cât mai multe în timp cât mai scurt.

—Da.

—Să faci economie de timp.

—Nu, e demonul meu pedagog. Vreau să-ți explic clar și

Luiza

‘I was a child my mother had for herself.’

Tatiana quirked an eyebrow and slightly tilted her head, making me understand she was waiting for me to explain.

‘Coming here’s exhausting. It’s a thirty-five-minute walk during which I can’t help thinking about what I’m going to say and how I’m going to say it. I’ll have already said everything by the time I get here and I don’t want to start over. I’ve thought about this sentence.’

‘Why are you thinking so hard?’

‘To know what I’m going to say.’

‘You mean it’s hard to choose what to say?’

‘Hmm...’

‘Or is it hard to say it out loud?’

‘No, I just want to organise my thoughts.’

‘Oh, to say more in a shorter time.’

‘Yes.’

‘To save time.’

‘No, it’s just the teacher in me. I want to explain clearly so

tu să înțelegi.

A zâmbit.

Fotoliile erau așezate față în față în colțuri opuse ale unei încăperi pătrate, extrem de mici. Lumina difuză, care aproape că estompa contururile, îmi dădea un sentiment dubios și de nesiguranță, iar abțibildurile cu maci enormi lipite pe perete îmi dădeau un sentiment de ridicol. Așa înțeleg ei să-și liniștească pacienții.

Tatiana le spune clienți.

Dintr-un alt colț, un ventilator mic, așezat pe jos, sufla aer cald undeva între piciorul meu drept și piciorul ei drept, ambele atârând în aer, aduse peste stângul, sufla între sandaua mea și pantoful ei cu talpă plată. Ventilatorul era țeapăn, sufla drept înainte, în treaba lui. Tatiana s-a aplecat și l-a închis.

—Nu mă deranja, i-am zis.

Am coborât privirea în poală.

M-am uitat în poală și mi-am făcut de lucru cu degetele mari.

—Ce s-a întâmplat?

Când am venit prima dată i-am zis că nu știu cum se face

that you could understand.'

She smiled.

The armchairs were facing each other from opposite corners of an extremely small, square room. The diffuse light that almost blurred the edges made me feel odd and uncertain, and the huge poppy stickers on the wall made me feel ridiculous. That's what they do to soothe their patients.

Tatiana calls them clients.

From another corner, a small fan placed on the floor was blowing hot air somewhere between my right leg and her right leg, both hanging in the air over our left legs. The air was blowing between my sandal and her flat-soled shoe. The fan wasn't revolving; it was blowing straight ahead, minding its own business. Tatiana bent down and turned it off.

'It didn't bother me,' I said.

My gaze lowered to my lap.

I looked in my lap and kept busy twiddling my thumbs.

'What's the matter?'

At our first meeting I told her I didn't know the drill and

și a zis că nu „se face” nicicum. Începi de unde vrei. Zi-mi ceva ce s-a întâmplat azi.

Eram a treia oară la terapie și venisem pentru că de fapt voiam doar s-o concediez pe Luiza și n-aveam curaj. A fost diriginta mea în liceu. Și la Tatiana am luat-o de la Adam și Eva și de la mama și tata, ea m-a avertizat din start c-o să plece trei săptămâni în concediu, iar eu nici n-am apucat s-o aduc pe Luiza în discuție. Eram tot la mama. De Dan nici vorbă.

Voiam o soluție.

Pe Tatiana am găsit-o greu, după ce am mai dat nu știu câte telefoane. Oamenii ăștia nu răspund la telefon, deși încercam să sun mereu în jur de ora fixă, cam pe când îmi imaginam că e pauza între ședințe. Cei care totuși răspund sunt extrem de ocupați. Tatiana s-a chinuit să mă îngrămădească printre alte programări, migram de la o săptămână la alta pe locuri lăsate libere de alți clienți plecați în vacanță.

O să fie mai greu din toamnă, mi-a zis ea la început. Să vedem *atunci* unde te bag.

Dar asta numai pentru că nu voia să lucreze vinerea.

Era deja august și de data asta venisem într-o miercuri, de

she said there's no "drill". 'Start wherever you like. Tell me something that happened today.'

This was my third therapy session and I had come because I just wanted to fire Luiza and didn't have the courage. She used to be my form master in high school. I started from Adam and Eve, with my parents, and Tatiana warned me from the start she was going on holiday for three weeks and I didn't even get to bring Luiza into discussion. We were still talking about my mother. Not a word about Dan.

I wanted a solution.

I had reached Tatiana with difficulty, after making several phone calls. These people never answered their phone, although I always tried calling at sharp hours, when I thought there was a break between sessions. Those who did answer were extremely busy. Tatiana had struggled to squeeze me between other appointments. Each week I would migrate to empty slots left by other clients that were away on holiday.

'It'll get even harder in autumn,' she told me the first time. 'It's going to be a *miracle* if I manage to fit you in.'

All of this just because she didn't want to work on Fridays.

It was August already and this time I had come on a

la nouă la zece seara. Biroul era amenajat într-o casă care avea în lateral o curte îngustă și lungă, acoperită de o boltă din care atârnavau plante cățărătoare. Curtea era plină de insecte.

În seara aia, rămasă ultima în casa enormă (în care mai erau amenajate și alte birouri), Tatiana a ținut ușa încuiată până să vin eu. O apăsare scurtă pe butonul soneriei a declanșat o melodie hârâită cu greu de un mecanism chinezesc. În hol a apărut un copil de vreo zece ani, cu o înfățișare banală, din care n-am putut să-mi dau seama dacă e băiat sau fată. Era îmbrăcat unisex. Apoi a apărut Tatiana, mi-a descuiat, mi-a făcut semn cu mâna spre capătul holului și mi-a zis să intru și să iau loc, că vine și ea imediat. Apă, ceai? Am zis ca de obicei apă. Am auzit copilul alergând pe hol. M-am pregătit să mă așez în fotoliu, i-am estimat prost înălțimea, ca de obicei, m-am dus pe spate, iar el s-a balansat un pic. A venit și ea după două minute cu o cană portocalie pe care scria Café Torres, cu apă la temperatura camerei, pe care am așezat-o pe jos.

Cum nu exista altfel de mobilă în birou, cutia de șervețele stătea pe brațul fotoliului ei. Mi-a făcut semn cu capul.

Wednesday, from nine to ten in the evening. The office was set up in a house with a lateral long and narrow yard, covered by an archway with climbing plants hanging from it. The yard was full of insects.

That night, being the last one in that gigantic house (where there were other offices set up as well), Tatiana had kept the door locked until I arrived. A short press on the doorbell button set off a slow hissing melody made by a Chinese mechanism. An ordinary-looking ten-year old kid appeared in the hallway and I couldn't figure out if it was a boy or a girl. It was wearing unisex clothes. Then Tatiana appeared, opened the door, indicated towards the end of the hallway and told me to come in and take a seat, that she'd come in a minute. "Water, tea?" I said water, as usual. I heard the kid running down the hall. I prepared myself to sit in the armchair. As always, I didn't estimate its height correctly and fell on my back, rocking it a bit. After a couple of minutes, she brought me some tepid water in an orange cup that said "Café Torres" and I put it on the floor.

As the office didn't have any other kind of furniture, the box of tissues was standing on one arm of her armchair. She gave a nod.

— Dacă o să ai nevoie, sunt aici...

— Aș vrea să am secrete față de mama.

E ridicol, i-am zis la un moment dat Mirunei, care mergea și ea la psiholog să vorbească despre maică-sa... Avem treiszeci de ani, e ridicol. Și ea: Gândește-te c-ar fi putut să fie mai rău. Am fi putut s-avem cincizeci. Și eu: Dar eu îi dau bani lu' asta și nu m-ajută!

Luiza fusese profesoară de română douăzeci de ani, până în urmă cu patru ani, când am luat-o la mine la fundație, să scrie proiecte. Am trimis-o la un curs de manager de proiect și, după o săptămână și o șpagă de un milion la comisie, a venit cu diploma. Mi-a spus jenată că ea a învățat bibliografia, dar toată lumea a pus bani, nu putea să zică nu, iar eu i-am decontat și milionul și i-am luat diploma la dosar. Era sufletistă și-i plăcea să lucreze cu copii, mai mergeam uneori în tabere sau la ateliere pentru copii sau adulți cu dizabilități și ea era mereu sufletul activităților. Ba uneori parcă chiar prea mult. Se străduia să aplaude fericită, să-i încurajeze cu voce tare, să-i facă să stoarcă din ei o picătură de energie pe care n-o aveau pentru a exprima o bucurie îndoielnică. Avea mereu la ea un aparat foto compact și striga la toată lumea să rămână pe poziții mai mult decât era

'They're here if you should need them...'

'I wish I had been able to keep secrets from my mother.'

'It's ridiculous,' I told Miruna one time, who was also going to a therapist to talk about her mother... 'We're thirty-five, it's ridiculous.' And she'd say: 'It could have been worse. We could have been fifty.' And I'd say: 'But I'm paying this woman and she's not helping me!'

Luiza had been teaching Romanian for twenty years until four years ago, when I offered her a job at my organisation, writing projects. I sent her to a project management course and, one week later, after giving the committee one hundred lei as bribe, she came back with a diploma. She told me with embarrassment she'd studied the bibliography but everyone chipped in and she couldn't say no, so I gave her back one hundred lei as compensation and added the diploma to her file. She was a caring person and liked to work with children. Sometimes we went to camps or workshops for children and adults with disabilities and she was the life of the party – sometimes too lively. She made an effort to clap joyfully, encourage them loudly and drain them of energy they didn't even have in order to express a rather doubtful happiness. She

necesar, până deslușea pe ce butoane trebuie s-apeșe. Cum-necum, când îi trebuiau poze, nu se lăsa până nu făcea rost de poze. Era bună una ca Luiza în situații sociale, se străduia și dădea impresia că noi ne străduim, dar de scris proiecte, și-a pierdut răbdarea cam după al doilea. Îi lua o veșnicie să le facă, nu se documenta, bucăți întregi de text migrau de la un proiect la altul, în secțiuni care n-aveau nicio treabă una cu alta. Mi-am dat seama imediat c-am greșit când am cedat emoțional și am salvat-o de la școală, dar în numele relației de suflet pe care a avut-o cu noi în liceu și-n numele olimpiadei dintr-a zecea pentru care m-a meditat gratis, am preferat să țin în mine frustrarea și să mă prefac că, în ciuda proiectelor care nu-i ies, reușește totuși să ne fie de folos pe alte planuri.

Până când a ratat deadline-ul la fondurile norvegiene și din cauza ei echipa a pierdut proiectul, adică nici măcar n-a apucat să-l depună, noi am scăpat un tren mare anul ăsta, iar președintele fundației mi-a spus clar din ușa biroului meu că trebuie s-o rezolv pe Luiza.

always carried with her a compact camera and used to shout for everyone to stay put for longer than necessary, until she figured out which buttons to press. Whenever she needed pictures, she managed to take them one way or another. It was good having someone like Luiza in social situations; she was hard working and gave the impression that we were hard working too. As for writing projects, she had lost her patience after the second one. It took her forever to write them, she did no research and moved whole pieces of text from one project to another where they didn't fit at all. I realised right away it had been wrong of me to give in to emotion and save her from school, but for the sake of the relationship she had with us in high school and for the sake of tutoring me for free in tenth grade I preferred to keep my frustration to myself and pretend that, despite her failed projects, she managed to be useful in other areas.

All was well until she missed the deadline for receiving the Norwegian funds and made us lose the project. That is to say, she didn't even get to submit it; we lost a great deal this year and the head of the organisation told me loud and clear from my office door that I had to deal with Luiza.

— Cât are preaviz în contract?

— Douăzeci de zile, parcă.

— Bine, atunci într-o lună zboară.

M-am uitat la el cu ochi care implorau milă.

— N-am unde s-o bag altundeva.

Știam că Miruna, care era în pragul divorțului, făcea terapie la o tipă de treabă și empatică.

— Da, dar e deșteaptă?

— Mmm, daa... ea te-ajută, așa...

Mi se părea aiurea că se ducea la ea acasă și stăteau la ea în sufragerie pe canapea, dar lua de două ori mai puțin decât prețul pieței și Miruna zicea că are rezultate bune.

Când am văzut că trece o săptămână și n-am curaj s-o abordez pe Luiza, care se purta după incidentul cu fondurile norvegiene de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, m-am dus din nou în birou la Miruna.

— Dar sigur e deșteaptă?

Nu voiam să mă duc la un imbecil, să mă bage în tipare, să-mi spună că am structură de ratat sau subjugat sau mai știu eu ce, să-mi recite din cursul lor de cum s-o fi numind, să intru pe furiș, plină de vinovăție, în biroul sau casa lui, să plâng pe

'How long is the period of notice?'

'Twenty days, I think.'

'Good. One month, then she's out.'

My eyes begged him for mercy.

'I don't have any other position for her to fill.'

I knew that Miruna—who was on the verge of divorce—had therapy sessions with a nice and empathetic woman.

'Right, but is she smart?'

'Hmm, yeah... she helps...'

I thought it was weird she would go to her house and sit on her couch in the living room, but she charged half the market price and Miruna said she was helpful.

When a week flew by without me having the courage to approach Luiza—who, after the Norwegian funds incident, was acting as if nothing had happened—, I went to Miruna's office once again.

'Are you sure she's smart?'

I didn't want an imbecile to label me as a loser, submissive or whatever and quote something from one of their books. I didn't want to sneak guiltily into their office or house, cry on the couch and then sneak out of there, hopeless.

canapea și după aia să ies tot pe furiș și fără nicio soluție.

Bineînțeles că până la Luiza mai erau multe, o copilărie și o adolescență și o primă tinerețe, o viață, ce să mai, în care alții au dispus de mine, în care am executat și n-am zis nu, mai erau părinții, care s-au separat la șazeci și ceva de ani, maică-mea, care din momentul ăla mă invadase, taică-meu, care nu dădea doi bani, Dan, care voia copii, dar își dădea demisia mult prea des și eu în oglinda de la baie de la lucru, unde e cea mai bună lumină și unde firele albe de la tâmpile, care mai înainte îmi păruseră niște reflexii, deveniseră o certitudine. Plus carii pe exterior pe un canin și un premolar, dinții în care a stat toată tinerețea și sănătatea mea începuseră acum să se degradeze vizibil. Și dacă fac un copil, o să iasă din mine cu tot calciul meu, o să rămân cheală și o să-mi cadă măselele, și maică-mea, care voia să-i umplu bătrânețea cu ceva.

Acea Carmen la care mergea Miruna n-a vrut să mă ia și pe mine, fiindcă eu și Miru ne cunoșteam prea bine.

— Nici dacă jur că nu pomenesc nimic de tine?

— Și eu i-am zis că n-o să spun.

— Poate că se teme să nu vorbim între noi după aia și s-o evaluăm pe ea.

Of course I had a lot to talk about until I got to Luiza: my childhood, teenage years and early adulthood — an entire life — where others used me and I did was I was told. I had to talk about my parents, who separated at the age of sixty-something; my mother, who had clung to me ever since; my father, who couldn't care less; Dan, who wanted children but kept quitting his jobs; and myself, looking in the office bathroom mirror, realising those white hairs at my temples were a certainty, not just a reflection of the light. I also had cavities on a canine and one premolar, teeth that symbolised my health and youth which were now visibly degrading. And if I were to have a child — as my mother wanted me to fill her days of old age with something —, I'd be drained of calcium and I'd lose my hair and teeth.

Carmen, the psychologist Miruna was seeing, didn't want to take me as a patient because Miru and I were close friends.

'Not even if I swear not to mention you?'

'I told her I won't mention it either.'

'Maybe she's afraid of us talking and evaluating her.'

- Poate nu vrea să fie influențată.
- Ți-a pus întrebări despre mine?
- Da.
- Și ce i-ai zis?
- I-am zis drept...
- Te-a întrebat ce probleme am?
- Nu, m-a întrebat de când ne cunoaștem și din astea.

Pe Tatiana am găsit-o tot prin ea. După ce am dat o grămadă de telefoane la numere furnizate de Carmen.

M-a deranjat de la început că nu ia notițe. La a doua ședință m-a întrebat ceva legat de tata ce-i mai spuseseam și înainte și m-așteptam să știe. Mă așteptam să ia notițe cu cuvinte-cheie care să trimită la mine. Să-și repete listele înainte de fiecare ședință.

— Furia e sănătoasă, mi-a zis. Important e ce faci cu ea.

— Ce să fac?

Nu mi-a răspuns.

Cu Luiza nu era furie, era o sumă de lucruri greu de identificat și de pus în cuvinte. În primul rând, un fel de rușine.

'Maybe she doesn't want to become biased.'

'Did she ask about me?'

'Yes.'

'And what did you say to her?'

'I told her the truth...'

'Did she ask you about my problems?'

'No, she asked me how long we'd known each other, that sort of things.'

I also found Tatiana because of her, after calling a bunch of numbers Carmen had given me.

It bothered me from the start that she didn't take any notes. At our second session she asked me something about my father that I'd mentioned before and, therefore, expected her to remember. I was expecting her to write down key-words about me and go through her lists before every session.

'Anger is healthy,' she told me. 'It's what you do with it that matters.'

'What should I do?'

She didn't respond.

I wasn't angry with Luiza, I just felt a lot of things that were hard to identify and put into words. First of all, there was

Față de director, că adusesem un angajat ineficient, față de ea, că mă crezusem în stare s-o salvez de la școală, față de mine, că făcusem pur și simplu o mișcare proastă.

— Ai așteptări mari de la tine? M-a întrebat Tatiana de la prima ședință.

— Mama are. Nu știu cum de rezistă și încă mai are.

— Și tu?

Eu eram un nimeni care a avut un puseu de *self-esteem* intelectual între 27 și 30 și care imediat după aia a început să se scufunde încet unde îi e locul. Un om îngrozit de viață și de sfârșitul ei, unul care și-a dorit de mic să moară mai repede și să scape, știind că nu e totuși omeneste să-și dorească asta, dar care acum și-o dorește din nou atât de mult încât se teme ca nu cumva creierul să genereze incantații subconștiente și să atragă, din toate dorințele și rugăciunile lansate până acum aiurea, rămase fără răspuns, taman îndeplinirea ăsteia, Doamne ferește.

Până pe la 27 am fost tot un nimeni, dar unul care se credea dator s-ajungă cineva. Și care chiar a făcut eforturi în sensul ăsta.

some kind of shame: towards the manager, because I had brought an inefficient employee; towards her, because I thought myself capable of saving her from school; and towards myself, because I had really made a bad move.

‘Do you have high expectations for yourself?’ Tatiana asked me at our first session.

‘My mother has. I don’t know how she still holds on to them.’

‘And you?’

I was a nobody who had a burst of self-esteem between 27 and 30, then learnt her place and sank into it immediately afterwards. I was terrified of life and death, a person who had wanted to die faster and get it over with since childhood, knowing it was unnatural to want that, yet who wanted it so much this time that she was afraid of her brain generating subconscious spells and making that wish come true out of all the ones she had made throughout the time.

I had been a nobody until the age of 27, though I had been a nobody who felt it was her duty to become someone and had really made an effort towards it.

Nu era vina ei, nu m-a pus ea s-o iau de la Adam și Eva, mi-am imaginat eu c-așa se face. Am crezut că-n juma' de oră termin, ce să-i tot spun, eu sunt cutare, am atâtea ani, am un bărbat și doi părinți întregi și o viață pentru care trag de mine. Nu mai știu de când n-am mai făcut ceva fără eforturi supraomenești.

— Remarc din tonul tău o oboseală, o lipsă de interes.

— Sunt paralizată de frică. De orice s-ar putea întâmpla, de orice formă de intruziune a oricui. Iar simțurile și intuiția m-au înșelat de-atâtea ori până acum, încât pur și simplu nu mai am cum să pun botu'.

Nu mă mai creditam. Trebuia să-mi spună alții ce să fac.

Tatiana a închis ochii, a zâmbit ușor și pe sub cagula aia de piele pe care și-a tras-o pe cap dintr-odată simțeam totuși că muncește din greu. Își făcea în minte o schemă. Îmi găsea un sertăraș.

Și poate mă și rezolva, și repede.

Mama îmi spunea la telefon că mă iubește și eu îi ziceam nu mai spune te iubesc ca pe bună ziua, că nu te mai cred. Cu o

It wasn't her fault. She hadn't made me start from Adam and Eve; I just imagined that was the way to do it. I thought I'd finish in half an hour. What more was there to say? "My name is so-and-so, I am such-and-such years old, I have a man, two parents who are still alive, and a life I force myself to live. I can't remember when was the last time I did something without a great deal of effort."

'I sense tiredness in your voice, a lack of interest.'

'I'm paralysed with fear—fear of anything that might happen, of any sign of anyone's intrusion. My senses and intuition have failed me so many times that I just can't trust them anymore.'

I couldn't give myself any more credit. I needed someone to tell me what to do.

Tatiana closed her eyes, a faint smile on her lips, and I had the feeling she was working hard under that mask of flesh she'd suddenly covered her face with. She was mentally taking notes, looking for a box to put me in.

And maybe she could fix me—quickly.

Whenever mum told me she loved me over the phone, I'd tell her to stop using it so lightly because I wouldn't believe it

zi în urmă încheiase o conversație despre congelarea busuiocului verde cu un te iubesc, urmat de o lungă pauză. Am zis te iubesc, tu ce zici? De când s-a separat de tata, așteaptă să-i răspund. Despărțirea lor m-a transformat din nou în copil mic. Tu ce zici? a repetat. Și eu m-am enervat și cu ultimele resurse de energie am reușit să ridic tonul și să zic: Ce faci, cerșești declarații? Dar s-a întrerupt imediat după *ce faci*, îngerul din centrală a știut când să tragă de fir, mi-a părut rău c-am zis și după aia bine că ea n-a apucat s-audă.

— Ai avut totuși puterea s-o zici.

Suna a concluzie sănătoasă.

— Deci a fost validă reacția mea...

— N-am înțeles, a fost o întrebare?

— Mmm, da.

— N-am înțeles întrebarea.

— Mă întrebam dacă a fost validă enervarea.

— Cum aș putea eu să-ți confirm ce a fost valid în reacția

ta?

— Poate că „valid” n-a fost cuvântul cel mai bun. Să zicem c-a fost de înțeles.

anymore. The day before, she had ended a conversation about freezing basil with an “I love you” followed by a long pause. “I said I love you, what do you say?” Since she had broken up with dad, she expected me to say it back. Their breakup turned me back into a child. “What do you say?” she repeated. I got angry and, with my last drops of energy, I managed to raise my voice and say “What are you doing? Begging for confessions?” but the call cut off immediately after *what are you doing*. The angel at the switchboard knew when to pull out the cord. I was sorry I said it, then relieved she didn’t hear it.

‘Still, you had the power to say it.’

Sounded like a healthy conclusion.

‘So, it was a valid reaction...’

‘Sorry, was that a question?’

‘Hmm, yes.’

‘I don’t understand the question.’

‘I was wondering if my anger was valid.’

‘How could I confirm your reaction was valid?’

‘Perhaps “valid” wasn’t the best word to use. Let’s say understandable.’

— Eu nu pot să-ți confirm nimic în acest sens.

— Poate n-a fost cel mai bun cuvânt, valid. Dar ai înțeles tu. Adică știu că nu-mi poate spune nimeni cum e OK să reacționez, dar de fapt...

Îmi venea să mă arunc la picioarele ei și să-i strig: Zi-mi ce să fac! Că de-asta te-am căutat, de-asta m-am chinuit atât s-ajung aici.

M-a întrerupt în mijlocul frazei și m-a anunțat că ne pregătim să încheiem în cinci minute. Mi-a tăiat firul complet, m-am oprit, n-am mai zis nimic.

Și-a scos mobilul de undeva de sub ea și, cu un bețișor delicat, înțepa ecranul mic și deschidea ferestre. Se gândea cum programăm următoarea ședință, care va fi hăt, după concediu, m-a întrebat unde lucrez, adică la ce stație de metrou și până la cât.

Până s-a gândit ea, m-am aplecat după cana de Café Torres, care atârna greu și-mi dădea senzația că mai era destulă apă în ea. Am dus-o la gură și abia când am lipit buzele de ea am văzut înăuntru și mi-am dat seama că era goală. Nu-mi aminteam când am băut tot.

‘I cannot confirm anything like that.’

‘Valid probably wasn’t the best word. But you get it. I mean, I know no one can tell me the best way to react, but actually...’

I wanted to throw myself at her feet and shout “Tell me what to do! That’s why I looked for you, that’s why I tried so hard to get here.”

She stopped me in the middle of the sentence and informed me we’d be finishing in five minutes. I lost my train of thought completely, stopped and said nothing more.

She pulled out her mobile phone from somewhere underneath her and poked at the small screen with a delicate little stick, opening multiple windows. She was trying to schedule our next session, which would be long after her holiday. She asked me where I worked—namely, which tube station was closer to my workplace—and when I got off work.

While she was thinking, I bent down after the Café Torres mug that hung heavily and gave me the impression there was still enough water in it. I brought it to my mouth and didn’t realise it was empty until it touched my lips. I didn’t remember drinking all of it.

M-a strecurat pe 28 august de la 8 seara, în locul unui client care își anulasese.

Din fotoliu m-am ridicat greu, ca un bătrân neputincios. Da, și de asta să-i zic cumva. De monturile mamei și de varicele ei și cum de câte ori mă uit la ea văd ce m-așteaptă. De câte ori mă uit la picioare, adică. M-am tras cu fundul în marginea fotoliului, apoi m-am sprijinit cu ambele brațe de mânere și m-am ridicat.

Amorțisem.

Am căutat în geantă portofelul și am scos singurele două bancnote – mari! – pe care le aveam.

– Trebuie să-ți dau rest? a întrebat ea, deși a văzut și știa că da.

– Da.

– Bine, hai să ieșim.

A luat bancnotele și m-a condus în hol, unde copilul stătea pe jos pe covor, plictisit, și era înconjurat de bucățele de hârtie din reviste, ciopârțite cu foarfeca.

– Așteaptă-mă un pic, a zis ea și a dispărut pe scara de lemn în spirală.

Casa a mai scârțâit un pic în urma ei, apoi nu s-a mai auzit

She squeezed me in on the 28th of August at eight in the afternoon, when one of her clients had cancelled.

I rose from the armchair with difficulty, like a helpless old man. Yes, I had to tell her about this too somehow: about my mother's bunions and her varicose veins, how every time I looked at her I saw what I had in store – that is, every time I looked at her feet. I dragged my body to the edge of the armchair and lifted myself up using the armrests for support.

I had gone numb.

I searched for the wallet in my purse and took out the last two – big! – notes I had.

'Do you need change?' she asked, although she had seen and therefore knew I did.

'Yes.'

'OK, let's go outside.'

She took the notes and showed me into the hallway where the kid was sitting on the carpet, bored and surrounded by pieces of paper cut out from magazines.

'Wait for me a sec,' she said and vanished onto the wooden spiral staircase.

The house creaked a bit behind her, then there was no

nicio mișcare.

Copilul era pierdut printre triunghiurile lui de hârtie. Nu decupase figurine, pur și simplu tăiașe la întâmplare.

Mă întrebam dacă nu cumva ar fi trebuit să vorbesc cu el, măcar să-l salut, să-l întreb ce face acolo, dacă maică-sa mi-ar fi spus ceva. Dacă o fi fost al ei. De ce era pe-acolo la ora aia, în casa pustie. Oare ce i-a explicat Tatiana că face când se închide cu oamenii în cămăruța aia?

Înăuntru totul întârzia să se miște. Dar afară se auzeau greierii, aerul era plin de stridulații, era o armată care aștepta să-mi iau restul și să deschid ușa.

sound of any movement.

The kid was lost among the paper triangles. He hadn't cut out figurines, he just cut randomly.

I was wondering if I should talk to him or at least say hi, ask him what he was doing there, if his mother would mind me talking to him – if he was her child –, why was he there at that hour in the empty house. What did Tatiana say she was doing in that little room whenever she locked herself in with people?

Inside, everything was moving slowly. I heard stridulating crickets from outside, a whole army waiting for me to take my change and open the door.

O întâlnire

Două lucruri urăsc pe lumea asta: pantofii roșii și bărbații care-mi cer în pat să fac lucruri. Care-mi cer.

Să țin minte asta până ajung la el în casă, să țin minte până m-așez pe fotoliu să discutăm.

Am fost împreună mai demult, eram o cârpă și mă călca în picioare, fă-mi aia, fă-mi ailaltă, îmbracă-te cu asta, du-te și clătește-te cu apă de gură. Îmi era frică de el. Ce-ai mâncat? mă întreba, Du-te, că e apă de gură în baie.

Între timp ne-am eliberat. Mi-a dat el papucii, eu am avut nevoie de doi ani să-i găsesc o vină, după aia am răsturnat totul în capul lui.

A plecat în Canada. L-au luat.

Am început să vorbim din nou la un moment dat și acum e venit în vacanță și m-am trezit că-l aștept la aeroport, că i-am pus deoparte produse tradiționale. Scot din rucsac o sticlă de țuică de un litru și jumătate, o sticlă în care a fost apă acidulată Borsec. Dopul nu e al ei.

Toarnă puțin în dop și din dop pe dosul palmei, întinde

A date

There are two things I hate in this world: red shoes and men who ask me to do things in bed. Who ask me.

I must keep this in mind until I reach his house, I must keep this in mind until I sit in the armchair to talk.

We had been together long ago. I was a doormat and he used to step all over me—make me this, make me that, wear this, go use some mouthwash. I was scared of him. “What did you eat?” he’d ask, “Go to the bathroom, there’s mouthwash”.

In the meantime, we broke loose. He dumped me and it took me two years to find one reason to blame him, then I put all the blame on him.

He moved to Canada. They took him on.

We started talking again at some point and now he was coming here on holiday and I found myself waiting for him at the airport, laden with traditional food and drink. I pulled out of the rucksack a one and a half litre bottle of Borsec sparkling water that was now filled with plum brandy. It didn’t have its original cap.

He poured a bit in the bottle cap, then spread it on the

alcoolul pe piele ca o loțiune cosmetică, îl inspiră adânc, zice: Cam patruzeci de grade.

Habar n-am.

Gustă din sticlă, își trece țiuca prin toată gura.

– Mmm, ce bună e asta, de unde ziceai?

– Costești, Vâlcea, zic. De la domnul învățător Onel.

Am mers pe străduțe, noaptea Bucureștiul pute a canalizare, în centrul vechi, pe Blănari, ne-a tăiat calea un șobolan, m-am scuturat într-un gest de scârbă și m-am băgat în el, m-a cuprins cu un braț. Îl amuză și-l încântă tot. Acolo nu miroase a nimic, zice. Rămâne cu nasul la baza gâtului meu. Lumea nu poartă parfum, zice.

Încearcă să mă convingă să vin, dar n-a spus niciodată că pentru el.

– Pentru tine, zice. Pentru viitorul tău. Cunosc o tipă din Croația, e menajeră, face 17 dolari pe oră, un sfert îi ia statul, dar tot e ceva, e menajeră, dar toți sunt drăguți cu ea, acolo te respectă toată lumea.

Mă plâng de job, de chirie, de instalatorul pe care o să-l chem mâine.

back of his hand with his finger as if it were some lotion. He inhaled deeply then said: "About forty degrees".

I had no idea.

He tasted from the bottle, rinsing his mouth.

'Hmm, it's so good! Where did you say it was from?'

'From Costești, Vâlcea,' I said. 'From Onel, the teacher.'

We walked the narrow streets. Bucharest smells of sewerage at night. In Old Town, after a rat crossed our path on Blănari street, I shivered in disgust and drew closer to him. He put an arm around me. Everything amused and delighted him. "It smells like nothing there," he said and stayed with his nose at the base of my neck. "People don't wear perfume," he tells me.

He tried to convince me to move there, but he never said to do it for him.

'For you,' he said. 'For your future. I know a girl from Croatia, a housemaid, she makes 17 bucks an hour. A quarter goes to the state, but it's still something. She's a housemaid but everyone is nice to her, everyone respects you there.'

I complained about my job, my rent and about the plumber I was going to call tomorrow.

—O să mă usuce, îi zic. O să-mi ia cel puțin o sută.

Stăm la o masă în oraș. În Argentin au închis magazinul de mult, pe terasă au rămas sticle goale, câțiva oameni. Mi se face frig.

—Să vorbim despre dosar, zic. Și el răspunde:

—Vobim, dar nu aici. Hai mai bine să ne întâlnim la mine odată.

Anul ăsta au schimbat regulile, au emis liste cu meserii dezirabile, aș lua punctaj maxim la vârstă și sănătate, dar la meserii nu mă încadrez.

Vor exemplare zdravene.

—Frate, de parcă mă duc să stau pe petrol. Mă duc să muncesc.

Ridică din umeri.

—E ca și când ți-ai alege tu colegi de apartament. I-ai selecta, nu?

—Nu e același lucru.

—Nu e, zice și zâmbește.

—O să mă caute la dinți.

Zâmbește.

‘He’ll rip me off,’ I told him. ‘He’ll ask for at least a hundred.’

We sat at a table outside. Argentin was already closed, there were a few people and some empty bottles on the terrace. I was getting cold.

‘Let’s talk about the file,’ I said. He replied:

‘We’ll talk, but not here. Let’s meet at my place sometime.’

They changed the rules this year. There were lists with desirable jobs. I’d score maximum points for being healthy and having the right age, but I wouldn’t qualify for the jobs.

They want sturdy specimens.

‘It’s not like I’m going there to sit on crude oil, I’m going there to work.’

He shrugged.

‘Think about looking for flatmates. You’d choose them, right?’

‘It’s not the same thing.’

‘It’s not,’ he said smiling.

‘They’ll fish for all kind of stuff...’

He smiled.

Trebuie să am în cont zece mii de dolari, să dovedesc că am din ce să mănânc până mă pun pe picioare.

Oricum n-o să fiu niciodată în stare să adun atâția bani.

—Și dacă ți-i împrumut eu?

Atunci îmi dau seama cât de puțin ne cunoaștem. Cât de puțin ne-am cunoscut vreodată. Că nu-mi vine să-l las să aibă încredere să mi-i împrumute. Aș lua, dar aș lua de la cineva apropiat.

N-a zis niciodată vino pentru mine fiindcă sunt singur. Îmi zice doar că e singur și-mi zice să vin. Nu vrea să-și asume un eșec al meu. Chiar dacă pe banii lui. Mai bine aș lua de la statul canadian decât de la el, să-mi plătesc eșecul în rate până la pensie și dincolo.

—E o călătorie atât de lungă. Unde încape viața mea în două valize?

Încep să mă gândesc la cum o să dau din lucruri. O să-mi abandonez cărțile prin cutii de donații cu gunoarie pe fund, o să las ghivecele cu flori pe scara blocului până se usucă, o să-mi las tigăile în urmă în apartamentul închiriat...

—O să-ți cumperi altele, zice el.

I needed ten thousand dollars in my bank account to prove I wouldn't starve until I found my bearings.

I'd never be able to have that much money.

'What if I lend you the money?'

That moment I realised how little we knew each other. How little we had ever known each other. I wouldn't want him to trust lending me the money. I'd take it if it was offered by someone close to me.

He never said "come to Canada for me because I am alone", he only said he was alone and told me to come. He didn't want to be responsible in case I failed. Even if he offered the money, I'd rather borrow from the Canadian state and pay for my failure by instalments until my retirement and beyond.

'It's such a long journey. How could my life fit in two suitcases?'

I started thinking how I would get rid of things. I'd abandon my books in donation boxes with garbage on the bottom, my flower pots on the staircase of the apartment building until they withered, and leave my pans behind in the rented flat...

'You'll buy new ones,' he said.

Și eu mă sperii când mă gândesc ce ieftin e totuși să apeși pe *refresh*.

— Și oamenii?

— Asta e o lume în care nu poți să mai zici că ești singur. Reformulează: Adică izolat...

Pe lângă masa noastră, aflată aproape în stradă, trec colege de birou în drum spre casă.

Mă văd, se opresc amuzate. Întind mâna să-l cunoască.

El se ridică și se prezintă.

Mâna lui caldă pe frigul ăsta, un om care nu e ca tine, un om pe care nu-l cunoști.

Sânziana se uită lung la el și el lung după ea, când fetele se îndepărtează.

Primesc un SMS pe sub masă: *Mâine – explicații!* Și o fețișoară care-mi face cu ochiul, un semn convențional, o regulă de circulație emoțională.

Așa era și atunci, mă trezeam că dispare, că s-a dus cu vreuna. Și când ieșeam împreună flirta fără jenă, iar eu nu știam ce să simt, fiindcă în mintea mea era o relație, dar într-a lui, nu.

I got scared thinking how cheap pushing the *refresh* button was.

‘And the people?’

‘The world has become a place where you can’t say you’re alone anymore.’ He corrected himself: ‘I mean isolated...’

On their way home, some of my colleagues from work passed by our table which was almost in the street.

They saw me. Amused, they stopped to meet and shake hands with him.

He rose from his seat and introduced himself.

His warm hand in that cold weather—someone who wasn’t like you, someone you didn’t know.

Sânziana gazed at him and he gazed after her as the girls walked away.

I got a text and looked at it under the table: *Tomorrow – explanations!* along with a little face that winked at me—a conventional sign, a rule by which emotions circulate.

He had always been like that. Sometimes I would realise he had disappeared and run away with some girl. He used to flirt shamelessly even when we went out together and I wouldn’t know how to feel about it because I thought we had a

Stă în vacanță trei săptămâni.

Insistă să ne vedem la el la un pahar de ceva, să vorbim de dosar și de „partea financiară”.

relationship, whereas he didn't.

He was staying on holiday for three weeks.

He insisted we meet at his place over a glass of something, talk about the file and the “financial part”.

